

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... ๒๐๕..... พลส.
วันที่ ๕ ๔ ก.พ. ๒๕๔๗ ๒๕๔๗

ที่ ทส 0305/ 266

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7
ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

4 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง แผนการจัดการน้ำเสียชุมชนและแผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน จำนวน 50 ชุด
  2. แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศจำนวน 50 ชุด
  3. มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 4/2546 จำนวน 50 ชุด
  4. มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 6/2546 จำนวน 50 ชุด

1. เรื่องเดิม

1.1 ความเป็นมา

ปัญหามลพิษด้านน้ำเสียที่ผ่านมาแม้ว่าจะมีการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ หลายหน่วยงาน แต่ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากแผนการดำเนินการขาดความชัดเจนและไม่สอดคล้องกัน ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานและสร้างความเข้าใจแก่ชุมชนและประชาชนในพื้นที่ การปฏิบัติงานเกิดความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการจัดระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ซึ่งรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสำหรับก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนแล้วทั้งสิ้น 87 แห่ง งบประมาณรวม 67,290 ล้านบาท สามารถบำบัดน้ำเสียได้ประมาณ 2.8 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ปัจจุบันระบบบำบัดน้ำเสียหลายแห่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบและดำเนินการมักประสบปัญหาในการบริหารจัดการระบบฯ ได้แก่ ขาดความพร้อมด้านบุคลากรที่ชำนาญการในการเดินระบบ ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชน ขาดงบประมาณสำหรับการเดินระบบและซ่อมแซมเครื่องจักรที่ชำรุดเสียหาย ส่งผลให้ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำแผนการจัดการน้ำเสียชุมชนขึ้น โดยรวบรวมข้อมูลและปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ในการจัดการน้ำเสียชุมชนของประเทศ อาทิเช่น ปัญหาด้านการบังคับใช้กฎหมาย ปัญหาด้านความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำเสีย ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนและการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งปัญหาระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนที่ก่อสร้างเสร็จแล้วไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแผนการจัดการน้ำเสียที่จัดทำขึ้น จะเป็นกรอบแผนแม่บทที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมของรัฐบาล สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้จัดทำแผนปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดการบริหารการดำเนินงานแบบบูรณาการและไม่เกิดความซ้ำซ้อนของการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ จะเน้นให้เกิดการนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ในการบริหารจัดการน้ำเสียชุมชนทั่วประเทศ อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนการฟื้นฟู ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีศักยภาพและความพร้อมในการดำเนินการด้วยการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน (สิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

1.2 ผลการดำเนินงาน

1.2.1 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ได้จัดสัมมนาเรื่อง “การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการน้ำเสีย ขยะมูลฝอย และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว” เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2546 ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร) เป็นประธานเปิดการสัมมนา และมีหัวหน้าผู้บริหารและ/หรือคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น จำนวนประมาณ 2,000 คน เข้าร่วมการสัมมนา เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับทราบ แสดงความคิดเห็น และซักถามในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในแผนการจัดการน้ำเสียชุมชน

1.2.2 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้นำเสนอแผนการจัดการน้ำเสียชุมชนเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ 6/2546 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2546 ซึ่งที่ประชุมมีมติ ดังนี้

- 1) เห็นชอบต่อแผนการจัดการน้ำเสียชุมชน และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป
- 2) มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการ ดังนี้

(2.1) เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อแผนการจัดการน้ำเสียชุมชน และให้นำเสนอแผนปฏิบัติการ ดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป โดยทั้งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติก่อน

(2.2) ให้ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบทุก 6 เดือน

1.2.3 ภายใต้กรอบแผนแม่บท “แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน” ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการฟื้นฟูสภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ซึ่งมีความจำเป็นควรเร่งดำเนินการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำเป็นแผนปฏิบัติ “แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ”

ควบคู่กันไป โดยได้นำเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ 4/2546 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2546 และในคราวประชุมครั้งที่ 6/2546 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ.2546 ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการกับแผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบฯ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องดำเนินการภายใต้แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน (สิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

1.3 ความจำเป็นที่ต้องเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

1.3.1 รัฐบาลมีนโยบายที่ชัดเจนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการฟื้นฟูสภาพและคุณภาพ การป้องกัน ความเสื่อมโทรมและการสูญสิ้นไป และการนำกลับมาใช้ใหม่ ให้เอื้อต่อการดำรงชีวิต เกิดความสมดุลในการพัฒนา และเป็นรากฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการควบคุมและกำจัดมลภาวะที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนท้องถิ่น

การจัดทำแผนการจัดการน้ำเสียชุมชน จะเป็นกรอบแผนแม่บทสำหรับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติ ที่มุ่งให้เกิดการบริหารจัดการแบบบูรณาการ ที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติในการจัดการน้ำเสียชุมชน ในพื้นที่อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด คือมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตดีขึ้น จึงเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล อีกทั้งรัฐบาลยังมีนโยบายที่จะดำเนินการด้านการจัดการน้ำเสียชุมชนอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ในการแก้ไข ฟื้นฟู ควบคุมและการจัดการน้ำเสียชุมชน และบังเกิดผลคุ้มค่าต่อเงินงบประมาณของประเทศ

1.3.2 การนำเสนอแผนการจัดการน้ำเสียชุมชนต่อคณะรัฐมนตรี เป็นไปตามมติของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในคราวประชุมครั้งที่ 6/2546 วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ.2546

ดังนั้น เพื่อให้แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน ได้รับการนำไปใช้ปฏิบัติที่เป็นแนวทางเดียวกันและอย่างเคร่งครัด ทั้งในด้านการบริหารจัดการน้ำเสียชุมชนและการฟื้นฟูสภาพระบบบำบัดน้ำเสีย โดยหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และเพื่อผลักดันให้แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน เป็นวาระแห่งชาติที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องให้ความสำคัญ และนำไปปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดจึงจำเป็นที่จะต้องนำแผนการจัดการน้ำเสียชุมชน เสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

2. เรื่องที่เสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

2.1 สรุปสาระสำคัญของ แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน

2.1.1 กรอบแผนแม่บทการจัดการน้ำเสียชุมชน

2.1.1.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อใช้เป็นกรอบแผนแม่บทในการดำเนินการบริหารงานและการจัดการแบบบูรณาการและสามารถนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการในการจัดการน้ำเสียชุมชนอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมบริหารงานการจัดการน้ำเสียชุมชนได้ด้วยการพึ่งพาตนเองและอย่างต่อเนื่อง โดยชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจดำเนินการ และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานกำกับดูแลด้านนโยบาย การบริหารจัดการ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ และด้านกฎหมาย

2.1.1.2 เป้าหมาย

- 1) เป้าหมายหลัก : ชุมชนและประชาชนมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตดีขึ้น
- 2) เป้าหมายรอง :

(1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมสามารถบริหารจัดการน้ำเสียชุมชนด้วยการพึ่งพาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายในปี พ.ศ. 2554

(2) ชุมชนเมือง 291 พื้นที่ มีการดำเนินการจัดการน้ำเสียชุมชนเพื่อควบคุมปริมาณของเสีย ให้ระบายออกสู่สิ่งแวดล้อมได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของที่เกิดขึ้นภายในปี พ.ศ. 2551 และชุมชนเมือง 1,130 พื้นที่ มีการบริหารจัดการน้ำเสียที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพภายในปี พ.ศ. 2560

พื้นที่เป้าหมายการจัดการน้ำเสียชุมชน แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 พื้นที่ดำเนินการเพื่อการแก้ไข พื้นฟู ควบคุม ป้องกัน และการจัดการ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีปัญหามลพิษน้ำเสีย คุณภาพน้ำในแม่น้ำลำคลองไหลอยู่ในเกณฑ์ต่ำถึงต่ำมาก ได้แก่ ชุมชนเมือง จำนวน 291 พื้นที่ ดังนี้

(1) ดำเนินการระยะเร่งด่วน ปี 2547-2548 จำนวน 97 พื้นที่ โดยดำเนินการตามลำดับความสำคัญของพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีความเสื่อมโทรมมากใน 5 ลำดับแรก ได้แก่ ลุ่มน้ำท่าจีน ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำกก ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก

(2) ดำเนินการระยะปานกลาง ปี 2549-2551 จำนวน 194 พื้นที่ โดยดำเนินการในพื้นที่ตามลำดับความสำคัญของพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีความเสื่อมโทรมและอยู่ในลำดับต้น ๆ เช่นกัน แต่ไม่อยู่ในพื้นที่ที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ต่ำถึงต่ำมาก

/กลุ่มที่...

กลุ่มที่ 2 พื้นที่ดำเนินการเพื่อการควบคุม ป้องกัน และการจัดการ เป็นพื้นที่ที่ไม่มีปัญหามลพิษน้ำเสียมาก คุณภาพน้ำในแม่น้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดี ไม่จำเป็นต้องแก้ไข พื้นฟูสภาพ แต่ต้องเตรียมการด้านการบริหารจัดการที่ดี เพื่ออนุรักษ์คุณภาพน้ำไม่ให้เกิดปัญหาเสื่อมโทรม ได้แก่ ชุมชนเมืองจำนวน 839 พื้นที่

2.1.1.3 ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน

- 1) การบริหารจัดการน้ำเสียชุมชนแบบบูรณาการ เน้นการบริหารเชิงพื้นที่และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมทั้งประชาชนและชุมชน เพื่อการจัดการน้ำเสียที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพและอย่างยั่งยืน
- 2) สร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษจากน้ำเสียชุมชน และประชาชน มีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมตัดสินใจในการจัดการน้ำเสีย
- 3) ฟื้นฟูสภาพสิ่งแวดล้อมชุมชนและลดปัญหามลพิษ ในพื้นที่ที่อาจเกิดปัญหารุนแรงจากมลพิษด้านน้ำเสียชุมชน และก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมีผลกระทบต่อสุขภาพ สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะพื้นที่วิกฤต และพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีปัญหาความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำเป็นลำดับแรก
- 4) สร้างความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการบริหารจัดการน้ำเสียชุมชน และตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบ และมีระบบการติดตามตรวจสอบประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ
- 5) กำหนดกฎหมายที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์และเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้ และปฏิบัติตามกฎหมาย
- 6) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการน้ำเสีย ตลอดจนส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการนำน้ำเสียกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่
- 7) รณรงค์ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ชุมชนและประชาชน

2.1.1.4 กลยุทธ์และมาตรการ

กลยุทธ์ที่ 1	: ด้านการบริหารจัดการให้มีการจัดการน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ มี 4 มาตรการ
กลยุทธ์ที่ 2	: ด้านความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการจัดการน้ำเสีย มี 4 มาตรการ
กลยุทธ์ที่ 3	: ด้านการประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม และมลพิษน้ำเสีย ชุมชนและการมีส่วนร่วมในการดำเนินการและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มี 3 มาตรการ
กลยุทธ์ที่ 4	: ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และประชาชนในการจัดการน้ำเสียชุมชน เน้นให้ ประชาชนสามารถเข้ามาช่วยรับรู้ตั้งแต่ต้น ร่วมคิด เสนอแนะ ร่วมตัดสินใจ และ ร่วมดำเนินการ มี 4 มาตรการ

- กลยุทธ์ที่ 5 : ด้านการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ มี 2 มาตรการ
- กลยุทธ์ที่ 6 : ด้านกฎหมายและกำกับดูแล ในการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด และควบคุมการดำเนินการจัดการน้ำเสียชุมชน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติตาม และบังคับใช้กฎหมาย มี 4 มาตรการ
- กลยุทธ์ที่ 7 : ด้านงบประมาณในการเสริมประสิทธิภาพการดำเนินการจัดการน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 3 มาตรการ

ทั้งนี้ภายใต้แต่ละกลยุทธ์และมาตรการ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ หน่วยงานรับผิดชอบ และกรอบระยะเวลาดำเนินการเอาไว้ เพื่อให้สามารถนำไปจัดทำแผนปฏิบัติต่อไปได้ โดยไม่เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นไปในทิศทางและแนวทางเดียวกัน

2.1.1.5 การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องจะต้องนำแนวทางปฏิบัติที่กำหนดในแผนการจัดการน้ำเสียชุมชนไปดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนโดยดำเนินการตามขั้นตอนของการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

- 1) จัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทางและกรอบดำเนินการ ภายใต้แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้แผนปฏิบัติที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการจัดทำไปก่อนแล้ว ได้แก่ แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ
- 2) สร้างความเข้าใจในแผนการจัดการน้ำเสียชุมชน และองค์ความรู้ในการบริหารจัดการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขีดความสามารถ และมีความพร้อมในการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ผลักดันให้มีการบริหารแผนการจัดการน้ำเสียชุมชนอย่างจริงจัง โดยสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถประยุกต์แนวทางการดำเนินการให้สามารถปฏิบัติได้ในระดับชุมชนและระดับท้องถิ่น
- 4) สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการและต่อเนื่อง
- 5) สร้างระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล มีเกณฑ์ชี้วัดประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ

6) สนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลระดับชุมชน และระดับท้องถิ่น รวมทั้งการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น

2.1.2 แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ

เป็นแผนปฏิบัติที่ได้จัดทำขึ้นตามแนวทางดำเนินการที่กำหนดภายใต้ แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน

2.1.2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อฟื้นฟู ปรับปรุง ระบบรวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) เพื่อเสริมสร้างความพร้อมให้กับท้องถิ่นสามารถบริหารงานและรับผิดชอบการเดินระบบได้อย่างต่อเนื่องด้วยการพึ่งพาตนเอง

2.1.2.2 แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบฯ มีค่าใช้จ่ายวงเงินรวมทั้งสิ้น 1,138 ล้านบาท

ประกอบด้วย 3 แผนย่อย ดังนี้

1) แผนการฟื้นฟู ปรับปรุง และซ่อมแซมระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน จำนวน 36 แห่ง เพื่อปรับปรุง ซ่อมแซมเครื่องจักรอุปกรณ์การบำบัดน้ำเสียและฟื้นฟูสภาพระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพดำเนินการ ในปี 2547 วงเงินทั้งสิ้น 185 ล้านบาท ทั้งนี้ มีพื้นที่ที่ได้รับงบประมาณดำเนินการไปก่อนแล้ว จำนวน 16 แห่ง วงเงิน 37,837,762 บาท ภายใต้โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2546

2) แผนการสนับสนุนการเดินระบบและดูแลรักษาระบบฯ จำนวน 46 แห่ง เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนด้านงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคาดว่าจะมีค่าใช้จ่ายในการเดินระบบฯ ในช่วงระหว่างปี 2547-2552 ทั้งสิ้นประมาณ 914.0 ล้านบาท โดยการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินระบบฯ แบบถดถอย 4 ปี ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งเป็นงบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจ่ายเอง 342.6 ล้านบาท และเป็นงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ 571.4 ล้านบาท

3) แผนการดำเนินงานหลังฟื้นฟูปรับปรุงระบบฯ และสร้างความพร้อมให้ท้องถิ่นในการบริหารจัดการระบบทั้ง 77 แห่ง ในปี 2547 - 2549 โดยดำเนินการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานฟื้นฟู สร้างความพร้อมในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย การประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนในการจัดการน้ำเสีย วงเงินรวมทั้งสิ้น 39 ล้านบาท ทั้งนี้ในการดำเนินการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ดังนี้

- (1) จัดเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณให้เพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินระบบและบำรุงรักษา โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเตรียมงบประมาณ โดยอาจจัดสรรจากงบประมาณท้องถิ่น เงินอุดหนุนภายใต้แผนการกระจายอำนาจหรือเงินรายได้จากการจัดเก็บค่าบริการ เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายส่วนที่เหลือภายใต้การสนับสนุนแบบถดถอย 4 ปี
- (2) ดำเนินการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียภายใน 1 ปี ภายหลังจากที่ฟื้นฟูสภาพระบบฯ แล้วเสร็จหรือภายหลังจากได้รับการสนับสนุนงบประมาณการเดินระบบ 1 ปี ภายใต้อำนาจฟื้นฟูและปรับปรุงระบบฯ
- (3) รับผิดชอบดำเนินการบริหารงานระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย สามารถตรวจสอบประเมินผลได้
- (4) รายงานผลการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านกรมควบคุมมลพิษเพื่อทราบทุก 4 เดือน
- (5) จัดเตรียมด้านองค์กร บุคลากร หรือว่าจ้างเอกชนหรือองค์การการจัดการน้ำเสียเพื่อดำเนินการฟื้นฟูปรับปรุงระบบฯ

2.2 ความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้วเห็นว่า

- 1) แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน มีความสำคัญและทำให้เกิดการดำเนินการจัดการน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจาก เป็นกรอบแผนแม่บทในการจัดการที่มุ่งแก้ไขปัญหาที่ครอบคลุมทั้งการแก้ไข การฟื้นฟู การควบคุม และการป้องกันปัญหามลพิษด้านน้ำเสียชุมชนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชน ซึ่งจะให้เกิดการบริหารจัดการแบบบูรณาการมีการปฏิบัติงานร่วมกันของหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างผสมผสานและสอดคล้องกัน แต่แยกหน้าที่ปฏิบัติที่ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งยังช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการดำเนินการจัดการน้ำเสียได้ด้วยการพึ่งพาตนเอง จึงควรสนับสนุนแผนการจัดการน้ำเสียชุมชน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติและกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณต่อไป
- 2) แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติที่ได้กำหนดให้ดำเนินการภายใต้แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการยกแผนฟื้นฟูฯ ขึ้น เนื่องจากจำเป็นต้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหา เพื่อมีงบประมาณที่ลงทุนก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียไปแล้วเกิดการสูญเปล่าหรือต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นสำหรับการปรับปรุงซ่อมแซมระบบฯ ที่ขาดการดูแลรักษาหรือไม่ได้ใช้งาน จึงควรสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบฯ พร้อมทั้งกรอบวงเงินงบประมาณดำเนินการ

3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะดำเนินการจัดการน้ำเสียชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ควรพิจารณาโดยคำนึงถึงการจัดการเชิงพื้นที่ และลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ครอบคลุมโดยภาพรวมในระดับพื้นที่ รวมทั้งจะทำให้การจัดสรรงบประมาณมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและเกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยพื้นที่ที่ควรพิจารณาดำเนินการเร่งด่วนภายในปี 2547-2548 มีจำนวน 97 พื้นที่ และระยะปานกลางในปี 2549-2551 จำนวน 194 พื้นที่

4) การดำเนินการตามแผนการจัดการน้ำเสียชุมชน จะบังเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด จำเป็นต้องมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยกระทรวงทรัพยากรฯ ซึ่งรับผิดชอบโดยตรงจะดำเนินการตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานต่อคณะรัฐมนตรี ทุก 6 เดือน

5) การนำแผนการจัดการน้ำเสียชุมชนไปสู่การปฏิบัติ จะต้องผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้อง นำแนวทางปฏิบัติ และกรอบระยะเวลาที่กำหนดในแผนการจัดการน้ำเสียชุมชนไปจัดทำแผนปฏิบัติและดำเนินการอย่างจริงจัง

2.2.2 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 6/2546 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2546 เห็นชอบต่อกรอบแผนแม่บทแผนการจัดการน้ำเสียชุมชนและมีมติในการประชุมครั้งที่ 4/2546 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2546 และ ครั้งที่ 6/2546 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2546 เห็นชอบต่อแผนปฏิบัติแผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบฯ ที่ได้จัดทำขึ้นตามที่กำหนดภายใต้กรอบแผนแม่บทแผนการจัดการน้ำเสียชุมชน ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3 และ 4)

3. การวิเคราะห์ผลกระทบต่อการลงมติคณะรัฐมนตรี

3.1 ผลกระทบต่อนโยบายรัฐบาล

1) การบริหารจัดการให้มีการจัดการน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน มีความสำคัญและได้รับการจัดให้อยู่ในลำดับต้นๆ ที่จะต้องเร่งดำเนินการ เนื่องจากปัญหาการจัดการน้ำเสียชุมชนส่วนใหญ่เกิดการขาดการบริหารจัดการที่ดี และควรได้รับการแก้ไขตามมาตรการ และแนวทางปฏิบัติ อาทิเช่น สนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแบบบูรณาการเชิงรุก ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการ การตรวจสอบควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด การเข้มงวดและการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานระบบและดูแลบำรุงรักษาอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ตลอดจนกำหนดให้มีการสนับสนุนงบประมาณ และส่งเสริมให้ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และองค์กรต่างๆ เข้าร่วมวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการ

น้ำเสียอย่างจริงจังและกว้างขวางขึ้น กำหนดมาตรฐานการควบคุมการระบายน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดที่ยังไม่มีการควบคุมการระบายน้ำ และมาตรการควบคุมกากตะกอนจากการบำบัดน้ำเสีย กำหนดกลไกการนำหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่ายมาบังคับใช้ และให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและการพัฒนาการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับไปใช้ประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานจะมีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อ 8(1) คือ “บริหารและการจัดการสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพแบบบูรณาการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชน และชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม” ข้อ 8(4) คือ “สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของไทยสำหรับการแสวงหาการบริหารจัดการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทุกแหล่ง รวมถึงการนำสิ่งของหรือเศษวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่

2) การดำเนินงานภายใต้แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานในเชิงรุกในการจัดการน้ำเสีย ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนในการจัดการน้ำเสียชุมชน เน้นให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ตั้งแต่ต้น ร่วมคิด เสนอแนะ ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการเพื่อสร้างความเชื่อถือและความไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับประชาชนและลดความขัดแย้ง ซึ่งจะสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อ 8(2) คือ “ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการควบคุมและกำจัดมลภาวะที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิการและคุณภาพชีวิตของประชาชน อีกทั้งการจัดทำแผนปฏิบัติการพื้นที่ฟูและปรับปรุงระบบฯ นอกจากจะเป็นการดำเนินงานภายใต้แผนการจัดการน้ำเสียชุมชนแล้ว ยังเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องและเป็นไปตามแนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2546 ในด้านการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม โดยเร่งดำเนินการจัดให้มีและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสีย จึงเป็นการดำเนินการที่ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อนโยบายรัฐบาล

3.2 ผลกระทบต่อความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ

ไม่มี

3.3 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมหรือเฉพาะท้องถิ่น

แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน จะช่วยให้เกิดพลังขับเคลื่อนในการบริหารจัดการน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพและมีความสามารถในการจัดการน้ำเสียได้ด้วยพึ่งพาตนเอง และเกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน เพื่อประโยชน์สูงสุดของการมีคุณภาพสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำดีขึ้นได้ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำที่กำหนด สามารถใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า เช่น การประมง แหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ การพักผ่อนหย่อนใจ การท่องเที่ยว และแหล่งน้ำดิบผลิตน้ำประปา เป็นต้น ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อการพัฒนาและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม

/นอกจากนี้...

นอกจากนี้ ชุมชนเมืองที่มีการบริหารจัดการน้ำเสียที่ดีและมีประสิทธิภาพ จะเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการส่งเสริมให้เป็นเมืองน่าอยู่ หากเป็นเมืองท่องเที่ยวจะช่วยให้มีนักท่องเที่ยว เพิ่มจำนวนมากขึ้นก่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจของชุมชนเมืองเฉพาะท้องถิ่นนั้นๆ

3.4 ผลกระทบต่อการเงินและงบประมาณ

1) แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน ได้มุ่งเน้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดการบริหารในการบริหารจัดการน้ำเสียสามารถจัดการน้ำเสียได้โดยการใช้งบประมาณท้องถิ่นเอง หรือแหล่งรายได้อื่น เช่น การจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น อีกทั้งการมีการบริหารจัดการที่ดี จะช่วยในการควบคุม ดูแล รักษาและอนุรักษ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรมจนไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ ทำให้ประหยัดงบประมาณในการแก้ไขฟื้นฟูสภาพ และมีการใช้จ่ายเงินงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากได้กำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย คาดว่าจะส่งผลกระทบเชิงบวกต่อการเงินและงบประมาณ

2) แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติที่จัดทำขึ้นภายใต้กรอบแผนแม่บท แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน ต้องใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น 1,138 ล้านบาท ซึ่งต้องจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐจำนวน 795.40 ล้านบาท และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เหลืออีก 342.60 ล้านบาท ทั้งนี้ เป็นการดำเนินการเร่งด่วนตามนโยบายรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2546 ซึ่งคาดว่าภาครัฐจะสนับสนุนโดยจัดสรรเงินจากงบประมาณส่วนกลาง

3.5 ผลกระทบทางสังคมและการเมือง

มาตรการและแนวทางปฏิบัติภายใต้ แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน กำหนดให้สร้างความเชื่อถือและความไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับประชาชนและชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานเชิงรุกเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน ลดความขัดแย้งและการต่อต้านจากประชาชนที่มีต่อโครงการของรัฐ โดยการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และสามารถเข้าร่วมรับรู้โครงการตั้งแต่ต้น ให้ข้อเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจและร่วมมือในการดำเนินการ ทำให้ชุมชนและประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและจิตสำนึก ตระหนักในปัญหาผลกระทบจากน้ำเสีย และความจำเป็นที่จะต้องควบคุมป้องกัน หรือแก้ไขเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนเอง จึงคาดว่าส่งผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมและการเมืองได้

4. สรุปข้อเสนอเพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

4.1 ให้ความเห็นชอบต่อแผนการจัดการน้ำเสียชุมชนตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวประชุม ครั้งที่ 6/2546 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2546

4.2 มอบหมายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการ ดังนี้

(1) เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน นับจากวันที่ คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อ แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน และให้นำเสนอแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อ พิจารณานุมัติต่อไป โดยทั้งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติก่อน

(2) ให้ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบทุก 6 เดือน

4.3 ให้ความเห็นชอบต่อแผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ พร้อมทั้งกรอบวงเงิน งบประมาณดำเนินการจำนวน 1,138 ล้านบาท จากงบประมาณและ/หรือแหล่งเงินอื่น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วม รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจำนวน 342.60 ล้านบาท และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการสนับสนุนงบประมาณตามที่กำหนด

4.4 ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการภายใต้แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน โดยให้มีมาตรการและ แนวทางตลอดจนกรอบระยะเวลาการดำเนินงานเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ ให้ดำเนินการจัดทำ แผนปฏิบัติการให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อแผนการจัดการฯ ข้างต้น และ ส่งมอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำการรวบรวมเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

4.5 ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมบุคลากรและงบประมาณเพื่อนำแผนปฏิบัติที่จัดทำขึ้นตามข้อ 4.4 ไปดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการจัดการน้ำเสียชุมชนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและอนุมัติตามข้อ 4 เพื่อกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะได้ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

สำนักจัดการคุณภาพน้ำ

โทร 0 2298 2212

โทรสาร 0 2298 2202

รายงานการประชุม
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
ครั้งที่ 4/2546

วันจันทร์ที่ 25 สิงหาคม 2546 เวลา 14.30 น.
ณ ห้องประชุม 301 ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล

กรรมการผู้มาประชุม

1. นายสุวิทย์ คุณกิตติ รองนายกรัฐมนตรี	รองประธานกรรมการคนที่ 1 ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ
2. นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รองประธานกรรมการคนที่ 2 ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ
3. พลตรีคมสัน หวังชนะ ผู้ทรงคุณวุฒิประจำสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ช่วยปฏิบัติราชการสำนักนโยบายและแผนกลาโหม แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
4. นายพงษ์ภาณุ เศวตรุนทร์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	กรรมการ
5. นายไชยา สะสมทรัพย์ ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
6. นายอดิศักดิ์ ภู่วราวุฒิปานิช รองปลัดกระทรวงคมนาคม แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
7. นายชัยโรจน์ มีแดง ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
8. พลเรือเอกสุชาติ กอศาสตร์เสณี ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ

9. นายเชษฐพันธ์ กาทแก้ว
ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข กรรมการ
10. นายแพทย์จาดรงค์ เฟิงนรพัฒน์
ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม กรรมการ
11. นายพงษ์พิสิฏฐ์ วิเศษกุล
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8
แทนเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรรมการ
12. นายอดิชาติ ปานเจริญ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการลงทุน 8ว
แทนเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรรมการ
13. นางสาวจรรยา ยิ่งยีน
ผู้อำนวยการส่วนงบประมาณกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1
แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ กรรมการ
14. นายวิเชียร กิรตินิจกาล
ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
15. นายปริญญา นุตาลัย
ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
16. นายเกษม สรศักดิ์เกษม
ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
17. นายเฉลิมศักดิ์ วานิชสมบัติ
รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
แทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ลาประชุมเนื่องจากติดภารกิจสำคัญ

1. คุณหญิงมธุรส รุจิรวัฒน์
ผู้ทรงคุณวุฒิ
2. นายประสงค์ เอี่ยมอนันต์
ผู้ทรงคุณวุฒิ
3. นายทวี บุตรสุนทร
ผู้ทรงคุณวุฒิ

4. นายประสิทธิ์ โฉมวิไลกุล
ผู้ทรงคุณวุฒิ
5. นายกำธร จันทรแสง
ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายศุภวิทย์ เปี่ยมพงศ์สานต์	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
2. นายอภิชัย ชวเจริญพันธ์	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	
3. นางมณฑิพย์ ศรีรัตน ทาบุญกานอน	อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	
4. นายพิภพ วสุวานิช	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	
5. นายมานิตย์ ศิริวรรณ	รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
6. นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ	รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
7. นายสวัสดิ์ ดุลยพัชร	รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	
8. นายไพบูลย์ ไตรธรรม	รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	
9. นายธเนศ ดาवासวรรณ	นายช่างใหญ่ กรมทรัพยากรน้ำ	
10. เจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี		จำนวน 1 คน
11. เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม		จำนวน 1 คน
12. เจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง		จำนวน 2 คน
13. เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม		จำนวน 1 คน
14. เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย		จำนวน 1 คน
15. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ		จำนวน 1 คน
16. เจ้าหน้าที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		จำนวน 2 คน
17. เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ		จำนวน 2 คน
18. เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรธรณี		จำนวน 2 คน
19. เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		จำนวน 2 คน
20. เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ		จำนวน 12 คน
21. เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		จำนวน 20 คน

วาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

3.1 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่แหล่งแร่หินปูน (เขาวง) บริเวณตำบลพุทรา ตำบลขุนโขลน และตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี

3.1.1 การเสนอแนะเชิงนโยบายในภาพรวมของพื้นที่แหล่งแร่หินปูน (เขาวง)

3.1.2 การขอผ่อนผันการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ พื้นที่แหล่งแร่หินปูน (เขาวง) กรณีบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย (ท่าหลวง) จำกัด

3.1.3 การขอผ่อนผันการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ พื้นที่แหล่งแร่หินปูน (เขาวง) กรณีห้างหุ้นส่วนจำกัด อุดมศิลา

3.1.4 การขอผ่อนผันการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ พื้นที่แหล่งแร่หินปูน (เขาวง) กรณีนางสาวปริศนา อุดมรัตน์

3.2 การประเมินศักยภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ประกอบคำขอประทานบัตรแร่หินปูนและหินดินดาน เพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ พื้นที่อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ของบริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)

กรรมการและเลขานุการฯ รายงานต่อที่ประชุมฯ ว่า คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 9/2545 เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2545 ได้พิจารณาเรื่องการขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1เอ เพื่อการทำเหมืองแร่พื้นที่เขาวง จำนวน 3 โครงการ และมีมติให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับไปดำเนินการโดยให้แต่งตั้งคณะทำงานที่ประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูลต่างๆ ของพื้นที่ รวมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อพิจารณาเชิงนโยบายในภาพรวม โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน แล้วนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาต่อไป และในการประชุมครั้งที่ 10/2545 เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2545 มีมติรับทราบการดำเนินงานของคณะทำงานพิจารณาและเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อประกอบกิจการเหมืองแร่อุตสาหกรรมบริเวณตำบลพุทรา ตำบลขุนโขลนและตำบลเขาวง อ.พระพุทธรบาท จ.สระบุรี และเห็นชอบให้มีคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ อย่างรอบคอบ รวมทั้งสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบในการเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการบริหารจัดการพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง

คณะทำงานเฉพาะกิจฯ ได้เสนอแนะเชิงนโยบายในภาพรวมของพื้นที่แหล่งแร่หินปูน (เขาวง) และการขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ พื้นที่แหล่งแร่หินปูน (เขาวง) เป็นรายการฯ จำนวน 3 รายการ คือ บริษัทปูนซีเมนต์ไทย (ท่าหลวง) จำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด อุดมศิลา และนางสาวปริศนา อุดมรัตน์ เสนอคณะทำงานพิจารณาและเสนอแนะเชิงนโยบายฯ พิจารณาในการประชุมครั้งที่ 1/2546 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2546 และมีความเห็นว่าควรผ่อนผันให้พื้นที่แหล่งแร่หินปูน (เขาวง) อ.พระพุทธรบาท จ.สระบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1เอ และ 1เอเอ็ม เป็นพื้นที่เพื่อการทำเหมืองแร่หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมต่อไป และได้กำหนดแนวทางรวม 3 ประการ เพื่อประกอบการพิจารณาขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ พื้นที่แหล่งแร่หินปูน (เขาวง) เป็นรายการฯ ดังนี้

1. กำหนดให้พื้นที่โดยรอบหรือขอบของแหล่งแร่หินปูน (เขาวง) ซึ่งยังไม่ได้มีการอนุญาตประทานบัตรเป็นเขตพื้นที่ปลอดการทำเหมืองหรือพื้นที่กันชน (buffer zone) เพื่อป้องกันผลกระทบทางด้านทัศนียภาพ ชุมชน วัด โรงเรียน และแหล่งโบราณสถาน

2. กำหนดเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตรหรือใบอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อให้ผู้รับอนุญาตเข้มงวดในการดูแล ควบคุมอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับผลกระทบด้านคุณภาพอากาศที่มาจากฝุ่นละออง

3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแลหรือเกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการเหมืองแร่ บริเวณแหล่งแร่หินปูนเขาวง ควรจัดสรรงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมาจากเงินค่าภาคหลวงแร่มาใช้สำหรับการดำเนินมาตรการลดผลกระทบทางด้านคุณภาพอากาศ

ทั้งนี้ คณะทำงานพิจารณาและเสนอแนะเชิงนโยบายฯ มีมติเห็นชอบในการขอผ่อนผัน 1) การใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1เอ พื้นที่แหล่งแร่หินปูน (เขาวง) ของบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย (ท่าหลวง) จำกัด จากคณะรัฐมนตรี เพื่อการพิจารณาอนุญาตประทานบัตร จำนวน 5 แปลง และพื้นที่ทิ้งมูลทราย จำนวน 3 แปลง 2) พื้นที่แหล่งแร่หินปูน (เขาวง) อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรีของห้างหุ้นส่วนจำกัด อุดมศิลา จากคณะรัฐมนตรี เพื่อการพิจารณาต่ออายุหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ 3) พื้นที่แหล่งแร่หินปูน (เขาวง) ของนางสาวปริศนา อุดมรัตน์ จากคณะรัฐมนตรี เพื่อการต่ออายุหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยรับเงื่อนไขของคณะทำงานพิจารณาและเสนอแนะเชิงนโยบายฯ ไปดำเนินการ

สำหรับการประเมินศักยภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ประกอบคำขอประทานบัตรแร่หินปูนและหินดินดาน เพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ พื้นที่อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ของบริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 7/2545 เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2545 และครั้งที่ 8/2545 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2545 เห็นชอบในหลักการกับการพิจารณาผ่อนผันการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1เอ เพื่อการทำเหมืองแร่หินปูนและหินดินดานของบริษัท ปูนซีเมนต์ นครหลวง จำกัด (มหาชน) ชำในพื้นที่ประทานบัตรเดิมเฉพาะที่ได้เปิดการทำเหมืองไปแล้ว สำหรับประทานบัตรที่ยังไม่ได้เปิดการทำเหมืองนั้นให้บริษัทฯ เสนอข้อมูลรายละเอียดต่อคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาอีกครั้ง และในการประชุมครั้งที่ 9/2545 เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2545 ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาเชิงนโยบายในภาพรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เหตุผลความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ในการขอใช้ประโยชน์พื้นที่ที่ยังไม่ได้เปิดการทำเหมืองแล้วเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาอีกครั้ง โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และกรมโรงงานอุตสาหกรรม) มีความเห็นสอดคล้องกันในประเด็นสำคัญๆ ดังนี้

1. เมื่อพิจารณาในภาพรวมเชิงนโยบายทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม แผนการผลิตแร่ในกลุ่มประทานบัตรทั้ง 35 แปลง สามารถทำเหมืองได้ต่อไปอีกประมาณ 35 ปี

2. บริษัทฯ ได้ปรับลดพื้นที่ที่จะเปิดหน้าเหมืองแร่ในช่วง 25 ปีข้างหน้าของประทานบัตร 21 แปลง จากเดิม 940 ไร่ ลงเหลือ 523 ไร่ โดยในจำนวนดังกล่าวนี้เป็นพื้นที่ของประทานบัตรในพื้นที่ที่ยังไม่ได้เปิดทำเหมือง 7 แปลง เพียง 244 ไร่ และเพิ่มพื้นที่กันชนตามธรรมชาติ ซึ่งจะควบคุมและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งมีแผนการฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองโดยปลูกป่าทดแทน ซึ่งจะช่วยป้องกันการกัดเซาะพังทลายของหน้าดินและเกิดทัศนียภาพที่ดีขึ้นด้วย

ความเห็นของที่ประชุม

1. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประมวลข้อมูลเพิ่มเติมในภาพรวมของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ทั่วประเทศ ทั้งด้านปริมาณแร่สำรองของประทานบัตรเหมืองแร่หินปูนและความจำเป็นในการใช้วัตถุดิบของโรงงานในแต่ละช่วงอายุ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ทั้งนี้ควรพิจารณาเป็นรายกรณีไป
2. ปัญหาเกี่ยวกับฝุ่นละอองจากเหมืองแร่ ที่เกิดจากการทำเหมืองแร่ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่ดำเนินการตามเงื่อนไข เห็นควรให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่พิจารณาดำเนินการด้วย
3. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดกรอบเวลาที่ชัดเจนในการเร่งรัดการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของกรมควบคุมมลพิษให้มีสถานะเดียวกับ USEPA โดยให้มีเจ้าหน้าที่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้

มติ

1. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปประมวลข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับปริมาณแร่สำรองของประทานบัตรเหมืองแร่หินปูนทั่วประเทศ และความจำเป็นในการใช้วัตถุดิบของโรงงานในแต่ละช่วงอายุ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ โดยให้เสนอในการประชุมครั้งต่อไป
2. ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พิจารณาดำเนินการในกรณีการทำเหมืองแร่ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด แล้วให้นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการประชุมครั้งต่อไป
3. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เร่งรัดการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของกรมควบคุมมลพิษ ให้มีลักษณะเดียวกับ USEPA โดยกำหนดกรอบเวลาการดำเนินการให้ชัดเจน รวมถึงการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้ แล้วให้นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการประชุมครั้งต่อไป

วาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 (ร่าง) แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ

กรรมการและเลขานุการฯ รายงานต่อที่ประชุมฯ ว่า ในปัจจุบันระบบบำบัดน้ำเสียที่รับผิดชอบและดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งประสบปัญหาในการบริหารจัดการระบบฯ ได้แก่ การขาดความพร้อมด้านบุคลากรที่ชำนาญการในการเดินระบบ การขาดการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดงบประมาณสำหรับการเดินระบบและซ่อมแซมเครื่องจักรที่ชำรุดเสียหาย ส่งผลให้ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงได้จัดตั้งหน่วยตรวจสอบและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศขึ้น และยกวางแผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย โดยมีความเห็น ดังนี้

1. การดำเนินการฟื้นฟูและปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย ตามหลักการของ (ร่าง) แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนเพื่อมีใช้งบประมาณที่ลงทุนก่อสร้างระบบฯ เหล่านี้สูญเปล่า หรือต้องใช้งบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมที่สูงขึ้นหากดำเนินการล่าช้าจนเครื่องจักรอุปกรณ์ในระบบฯ เสียหายมากขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นการดำเนินการตามนโยบายของนายกรัฐมนตรีที่จะให้มีการฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อให้สามารถเดินระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การดำเนินการฟื้นฟูและปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียควรดำเนินการแบบครบวงจร ตั้งแต่การสนับสนุนทางเทคนิควิชาการและการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการสร้างความพร้อมในด้านต่างๆ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน และสามารถเป็นตัวอย่างให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะมีระบบบำบัดน้ำเสียในอนาคต จึงเห็นควรให้มีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานย่อยทั้ง 3 แผนงานภายใต้แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ

ความเห็นของที่ประชุม

1. เห็นชอบในหลักการกับ (ร่าง) แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ
2. ให้กรมควบคุมมลพิษพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินระบบฯ แบบถดถอยให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง รวมทั้งให้พิจารณาวิธีการกำหนดอัตราค่าบริการและการจัดเก็บให้มีความชัดเจน แล้วเสนอคณะกรรมการยออีกครั้งหนึ่ง

มติ

เห็นชอบในหลักการกับ (ร่าง) แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ โดยให้กรมควบคุมมลพิษ ไปพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการระบบฯ และวิธีการจัดเก็บค่าบริการ ที่ชัดเจน และนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

4.2 แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 (เพิ่มเติม)

กรรมการและเลขานุการฯ รายงานต่อที่ประชุมฯ ว่า เนื่องจากในการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2546 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2546 มีมติให้เทศบาลตำบลปากแพรก จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุติโครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย มีผลทำให้โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลปากแพรก ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 340,040,000 บาท ผูกพันงบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. 2545-2547 โดยแบ่งเป็นปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 วงเงิน 68,040,000 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 วงเงิน 119,000,000 บาท และปีงบประมาณ พ.ศ. 2547

วงเงิน 153,000,000 บาท คงค้างเป็นเงินงบประมาณเหลือจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 อยู่ที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้รับการจัดสรรไว้ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 จำนวน 119,000,000 บาท

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรนำเงินงบประมาณเหลือจ่ายดังกล่าวส่วนหนึ่ง จำนวน 11,093,299.50 บาท สำหรับเทศบาลเมืองชัยภูมิ จำนวน 8,000,000 บาท และเทศบาลเมืองนครราชสีมา จำนวน 3,093,299.50 บาท เพื่อทดแทนค่าก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอยที่ถูกพับไป และจากการที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดตั้งหน่วยตรวจสอบและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศขึ้น กรมควบคุมมลพิษ และ สำนักงานนโยบายและแผนฯ มีความเห็นว่า ในระยะแรก ควรสนับสนุนงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเร่งดำเนินการปรับปรุง ซ่อมแซมระบบรวบรวมน้ำเสีย เครื่องจักรอุปกรณ์ในการควบคุมและบำบัดน้ำเสีย เพื่อฟื้นฟูสภาพให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพภายในปี พ.ศ. 2547 ในกรณี มีจังหวัดในพื้นที่ตามแผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ ได้จัดทำโครงการตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 (เพิ่มเติม) เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการปรับปรุง ฟื้นฟู ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ตามแผนฟื้นฟูฯ จำนวน 13 จังหวัด 16 พื้นที่ วงเงินรวม 37,837,762 บาท นอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษในฐานะหน่วยดำเนินการโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ได้ประสานแจ้ง สำนักงานนโยบายและแผนฯ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 (เพิ่มเติม) เพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโครงการออกแบบรวมก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษตรวจสอบข้อเท็จจริง และหาทางเลือกในการดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป ดังนั้น กรมควบคุมมลพิษจึงได้กำหนดแผนงานแก้ไขปัญหาข้างต้น เพื่อพิจารณาจำกัดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นไว้ 3 แผนงาน วงเงินรวม 68,070,650 บาท ดังนี้

1. กำหนดทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการออกแบบรวมก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด วงเงิน 45,000,000 บาท

2. ศึกษาวิเคราะห์ทางสังคมและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ วงเงิน 15,000,000 บาท

3. งานสนับสนุนการสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีการกล่าวหาว่ามีการทุจริตและการกระทำผิดกฎหมาย โครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งการดำเนินการตามพันธะหน้าที่ในสัญญาเงินกู้ วงเงิน 8,070,650 บาท

ความเห็นของที่ประชุม

1. เห็นชอบกับแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ปีงบประมาณ 2546 (เพิ่มเติม) จำนวน 2 โครงการ งบประมาณรวม 105,908,412 บาท ตามที่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ โครงการปรับปรุง ฟื้นฟู ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม 13 จังหวัด และโครงการแก้ไขปัญหาโครงการจัดการน้ำเสียและเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ โดยโครงการปรับปรุง ฟื้นฟู ให้กรมควบคุมมลพิษพิจารณาทบทวนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินระบบฯ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสามารถบริหารจัดการระบบและจัดเก็บค่าบริการได้เอง

2. ให้กรมควบคุมมลพิษพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินระบบฯ แบบถดถอยให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง รวมทั้งให้พิจารณาวิธีการกำหนดอัตราค่าบริการและการจัดเก็บให้มีความชัดเจน แล้วเสนอคณะกรรมการฯ อีกครั้งหนึ่ง

3. ให้สำนักงานประมาณ พิจารณารายละเอียดค่าใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงานประมาณ

4. ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติงบประมาณ และมอบหมายให้กระทรวงการคลังพิจารณาระยะเวลาการเบิกจ่ายงบประมาณเหลือมือปี ไม่เกินเดือนมีนาคม พ.ศ. 2547 ได้เป็นกรณีพิเศษ

มติ

1. เห็นชอบกับแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดปีงบประมาณ 2546 (เพิ่มเติม) จำนวน 2 โครงการ โดยใช้เงินงบประมาณเหลือจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 รวมวงเงินงบประมาณ 105,908,412 บาท (หนึ่งร้อยห้าล้านเก้าแสนแปดพันสี่ร้อยสิบสองบาทถ้วน)

1) โครงการปรับปรุง ฟื้นฟูระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม 13 จังหวัด ใน 16 พื้นที่ วงเงิน 37,837,762 บาท (สามสิบล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นเจ็ดพันเจ็ดร้อยหกสิบสองบาทถ้วน)

2) โครงการแก้ไขปัญหาโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ ของกรมควบคุมมลพิษ 3 แผนงาน วงเงินรวม 68,070,650 บาท (หกสิบล้านแปดแสนเจ็ดหมื่นหกพันห้าร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

โดยให้สำนักงานประมาณ พิจารณารายละเอียดค่าใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงานประมาณ

2. ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ปีงบประมาณ 2546 (เพิ่มเติม) เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติงบประมาณดำเนินการ และมอบหมายให้กระทรวงการคลัง พิจารณาระยะเวลาการเบิกจ่ายงบประมาณเหลือมือปี ไม่เกินเดือนมีนาคม พ.ศ. 2547 ได้เป็นกรณีพิเศษ

4.3 รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายอำเภอบ้านโป่ง - กาญจนบุรี

กรรมการและเลขานุการฯ รายงานต่อที่ประชุมฯ ว่า โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายอำเภอบ้านโป่ง - กาญจนบุรี เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างกรุงเทพมหานครกับภาคตะวันตกและภาคใต้ของประเทศไทย จุดเริ่มต้นโครงการอยู่ที่บริเวณบ้านหนองไม้แดง ตำบลบ้านยาง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ไปสิ้นสุดที่บ้านห้วยดulong ตำบลหนองขาว อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี รวมระยะทางทั้งสิ้นประมาณ 42 กิโลเมตร การออกแบบเบื้องต้นกำหนดให้มีช่องจราจร 4 ช่อง เขตทางกว้าง 70 เมตร มีรั้วกั้นตลอดแนว มีทางแยกต่างระดับ 3 แห่งคือ บริเวณจุดเริ่มต้นโครงการ จุดสิ้นสุดโครงการ และบริเวณช่วงตอนกลางของแนวเส้นทาง นอกจากนี้ยังมีพื้นที่บริการทางหลวงเนื้อที่ประมาณ 80 ไร่ บริเวณจุดแบ่งเขต ตำบลสนามแม่ ตำบลดอนชะเอม อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี คาดว่าจะใช้ระยะเวลาก่อสร้างโครงการประมาณ 3 ปี

ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่เกิดขึ้นจากโครงการ ได้แก่ ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ-สังคม ซึ่งโครงการทำให้เกิดการแบ่งแยกพื้นที่ออกเป็น 2 ฝั่ง เนื่องจากโครงการมีรั้วกั้นตลอดแนว รวมทั้งมีการเวนคืนที่ดินและโยกย้ายที่อยู่อาศัยของประชาชน และผลกระทบด้านอุทกวิทยาน้ำผิวดินเนื่องจากแนวเส้นทางของโครงการตัดผ่านคลองธรรมชาติ 3 คลอง และคลองชลประทาน 23 คลอง เป็นต้น ซึ่งมีมาตรการป้องกันและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม เช่น การออกแบบและสร้างทางข้ามทางลอดสำหรับ คน สัตว์ ยานพาหนะ และสร้างทางลำลองเลียบบนแนวเส้นทางโครงการในบางบริเวณ เพื่อลดผลกระทบด้านคมนาคม และการแบ่งแยกพื้นที่ตามแนวเส้นทางโครงการออกเป็น 2 ฝั่ง การเปิดโอกาสให้ผู้ที่ถูกโยกย้ายที่อยู่อาศัย และสูญเสียที่ดินทำกินเข้ามาจับจองหรือขายสินค้าในพื้นที่บริการทางหลวง เพื่อลดผลกระทบด้านเศรษฐกิจ และสังคม การสร้างท่อลอดเหลี่ยมขนาดใหญ่ อย่างน้อยทุก 500 เมตร เพื่อลดผลกระทบด้านการระบายน้ำ และการกำหนดเงื่อนไขให้การออกแบบสะพานต้องหลีกเลี่ยงการสร้างค่อมในคลองรวมทั้งต้องพิจารณาการออกแบบคอสะพานให้ถอยร่นเลยแนวคดโค้งและเชิงลาดของคลอง เพื่อให้สะพานมีความยาวมากกว่าความกว้างของคลอง เป็นต้น

ทั้งนี้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชน ด้านคมนาคม ในการประชุมครั้งที่ 10/2546 เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2546 ได้มีมติเห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสาย อำเภอบ้านโป่ง - กาญจนบุรี โดยได้กำหนดเงื่อนไขให้กรมทางหลวงดำเนินการ และให้นำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป

ความเห็นของที่ประชุม

เห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสาย อำเภอบ้านโป่ง - กาญจนบุรี ตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชนด้านคมนาคม และให้กรมทางหลวงปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด

มติ

เห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสาย อำเภอบ้านโป่ง - กาญจนบุรี ตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชนด้านคมนาคมโดยให้ รับเงื่อนไข ไปดำเนินการดังนี้

1. เงื่อนไขที่กำหนดเกี่ยวกับโครงสร้างของโครงการ

1.1 ให้ผนวกรายละเอียดการออกแบบเบื้องต้น (Preliminary Design) และเกณฑ์ (Criteria) ที่ใช้ในการออกแบบสะพานตามที่อธิบายไว้ในรายงานและสัญญาจ้างบริษัทผู้รับจ้างออกแบบก่อสร้าง โดย กำหนดให้หลีกเลี่ยงการสร้างตอม่อในคลอง และหากบางแห่งต้องผ่านคลองที่มีความกว้างมากและหลีกเลี่ยง ไม่ได้ ต้องสร้างตอม่อให้แนวของตอม่อขนานกับแนวการไหลของน้ำ รวมทั้งต้องพิจารณาออกแบบคอสะพาน ให้ถอยร่นเลยแนวตลิ่งและเชิงลาดของคลอง เพื่อให้สะพานมีความยาวมากกว่าความกว้างของคลอง

1.2 ให้พิจารณาลดระดับความสูงของโครงสร้างถนนซึ่งได้ออกแบบไว้ที่ระดับ 3 เมตร ลงในช่วงที่ไม่มีการก่อสร้างทางลอด หรือไม่มีการยกระดับเส้นทางโครงการข้ามคลองชลประทานหรือ คลองสาธารณะ หรือช่วงที่ทางลอดและลำคลองต่างๆ มีระยะห่างกันมากๆ ทั้งนี้ ก่อนที่จะดำเนินการ ก่อสร้างโครงการ ให้ส่งแบบรายละเอียด (Detailed Design) ให้สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย

2. มาตรการและแผนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อม

2.1 กรมทางหลวง จะต้องดำเนินการตามมาตรการและแผนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมใน ด้านต่างๆ ตามที่ได้เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการทางหลวงพิเศษระหว่าง เมือง สายอำเภอบ้านโป่ง-กาญจนบุรี ที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มีมติเห็นชอบต่อรายงานแล้ว และนำไป กำหนดเป็นเงื่อนไขในสัญญาจ้างบริษัทผู้รับจ้างออกแบบ ก่อสร้างและ/หรือบริษัทผู้ดำเนินการโครงการ

2.2 กรมทางหลวง จะต้อง ควบคุม ดูแล และกำกับให้ บริษัทผู้รับจ้างออกแบบก่อสร้างและ/ หรือบริษัทผู้ดำเนินการโครงการ ให้ปฏิบัติตามมาตรการ/แผนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อม ที่เสนอไว้ในรายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายอำเภอบ้านโป่ง-กาญจนบุรี

3. การติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

3.1 กรมทางหลวง จะต้องว่าจ้างบุคคลที่ 3 (Third Party) ให้เป็นผู้ดำเนินการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการปฏิบัติตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม ตามที่เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายอำเภอบ้านโป่ง-กาญจนบุรี และจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการไต่ถามคดี ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกรมทางหลวง ผู้แทนจากสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ผู้แทน จากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ผู้แทนจากจังหวัด ท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน ใน พื้นที่ที่เส้นทางโครงการตัดผ่าน ฯลฯ เพื่อกำกับและดูแลการติดตามตรวจสอบและการปฏิบัติตามมาตรการ ด้านสิ่งแวดล้อมตามที่เสนอไว้ในรายงานดังกล่าว

3.2 กรมทางหลวง จะต้องแจ้งผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบ สิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในรายงานและจัดทำผลการ

ปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวในรอบปี ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

4. หากกรมทางหลวง จะเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการและ/หรือมาตรการและแผนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อม ที่ได้เสนอไว้ในรายงานฯ กรมทางหลวงจะต้องเสนอรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำเสนอคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ พิจารณาให้ความเห็นก่อนการดำเนินการเปลี่ยนแปลงทุกครั้ง

5. ในขั้นก่อสร้างและดำเนินการโครงการ หากพบว่า โครงการทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือมีข้อร้องเรียน กรมทางหลวง และ/หรือบริษัทผู้รับจ้างออกแบบก่อสร้าง บริษัทผู้ดำเนินการโครงการ จะต้องดำเนินการป้องกันและแก้ไขโดยเร่งด่วนและแจ้ง สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อจะได้ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาต่อไป

4.4 การแก้ไขประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอย และ เรื่อง กำหนดให้เตาเผามูลฝอยเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ

กรมการและเลขานุการฯ รายงานต่อที่ประชุมฯ ว่า มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 8/2545 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2545 เห็นชอบให้กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายสารปรอทจากเตาเผามูลฝอย ไม่เกิน 0.05 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และวิธีการตรวจวัดให้เป็นไปตาม Determination of Metal Emissions from Stationary Sources หรือ Determination of Metals in Stack Emissions ขององค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (USEPA) หรือวิธีมาตรฐานอื่นที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษเห็นชอบ และมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2546 เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2546 เห็นชอบในการปรับเปลี่ยนหน่วยค่ามาตรฐานการระบายไดออกซินจากเตาเผามูลฝอยจากหน่วยความเข้มข้นมวลรวม (Total PCDD/Fs) ไม่เกิน 30 นาโนกรัมต่อลูกบาศก์เมตร เป็นหน่วยความเข้มข้นเทียบเคียงความเป็นพิษ (I-TEQ) ไม่เกิน 0.5 นาโนกรัมต่อลูกบาศก์เมตร I-TEQ ประกอบกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเห็นให้ยกเลิกประกาศฉบับเดิมที่ออกโดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม แล้วร่างประกาศใหม่ภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเห็นให้เปลี่ยนแปลงองค์การที่เป็นผู้ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับวิธีการตรวจวัดอากาศเสียด้วยวิธีการอื่นจาก "กรมควบคุมมลพิษ" เป็น "คณะกรรมการควบคุมมลพิษ" กรมควบคุมมลพิษ จึงได้นำรายละเอียดการแก้ไขประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอย และ เรื่อง กำหนดให้เตาเผามูลฝอยเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ เสนอคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณาในการประชุมครั้งที่ 3/2546 เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2546 ซึ่งคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีมติเห็นชอบตามที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ ।

ความเห็นของที่ประชุม

1. เห็นชอบกับการยกเลิกประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอย และ เรื่อง กำหนดให้เตาเผามูลฝอยเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ
2. เห็นชอบกับร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอย และ เรื่อง กำหนดให้เตาเผามูลฝอยเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ
3. ให้พิจารณาทบทวนค่ามาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผาของก๊าซไฮโดรเจนคลอไรด์ และฝุ่นละอองจากเตาเผามูลฝอย และนำเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาอีกครั้ง
4. ให้กรมควบคุมมลพิษรับความเห็นของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับการจัดการของเสียอันตราย การปนเปื้อนของขยะพิษ รวมทั้งการปนเปื้อนของโลหะหนักและไดออกซินในถ้ำจากการเผามูลฝอย ไปดำเนินการ

มติ

1. เห็นชอบกับการยกเลิกประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอย และ เรื่อง กำหนดให้เตาเผามูลฝอยเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ
2. เห็นชอบกับร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอย และ เรื่อง กำหนดให้เตาเผามูลฝอยเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ
3. ให้กรมควบคุมมลพิษ รับข้อสังเกตของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ไปพิจารณาทบทวนค่ามาตรฐานก๊าซไฮโดรเจนคลอไรด์ และฝุ่นละอองจากเตาเผามูลฝอย แล้วให้นำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พิจารณาต่อไป
4. ให้กรมควบคุมมลพิษ นำความเห็นของที่ประชุมเกี่ยวกับแนวทางการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน การปนเปื้อนของขยะพิษ การปนเปื้อนของโลหะหนักและไดออกซินในถ้ำจากการเผา มูลฝอย ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

4.5 การกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ

กรรมการและเลขานุการฯ รายงานต่อที่ประชุมฯ ว่าในปัจจุบันยังไม่มีข้อกำหนดค่ามาตรฐานสำหรับควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสีย จากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ กรมควบคุมมลพิษ จึงได้ดำเนินการกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ โดยค่ามาตรฐานฯ ดังกล่าวต้องเทียบเท่าหรือเข้มงวดกว่ามาตรฐานการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอย ตามประกาศของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ซึ่งคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ได้เห็นชอบในหลักการกับการกำหนดมาตรฐานฯ ดังกล่าวแล้ว ในการประชุม ครั้งที่ 1/2546 เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2546 และคณะกรรมการฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานกำหนดมาตรฐานและการจัดการมลพิษทางอากาศจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ เมื่อวันที่ 31 มกราคม

2546 เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของการกำหนดมาตรฐานทั้งด้านเทคนิค การลงทุน และระยะเวลาการบังคับใช้ และกรมควบคุมมลพิษ ได้นำมติการประชุมของคณะกรรมการฯ เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษ เพื่อพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ 2/2546 เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2546 ดังนี้ 1) การควบคุมมลพิษทางอากาศ การกำหนดมาตรฐาน และวิธีการตรวจวัด 2) การกำหนดระยะเวลาการบังคับใช้มาตรฐานฯ สำหรับเตาเผามูลฝอยติดเชื้อใหม่และเตาเผามูลฝอยติดเชื้อเก่า และ 3) การบริหารจัดการ โดยคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ได้มีความเห็นดังนี้

1. เห็นชอบกับการกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ โดยมีพารามิเตอร์ที่กำหนดตรวจวัดรวม 10 ชนิด และให้ใช้ตามวิธีที่องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (USEPA) หรือ วิธีที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษเห็นชอบ (ตามมาตรา 55 แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535) และให้บังคับใช้กับเตาเผามูลฝอยติดเชื้อทุกขนาด

2. กำหนดให้เตาเผามูลฝอยติดเชื้อทุกขนาดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามมาตรา 68 แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และมีระยะเวลาบังคับใช้ ดังนี้

1) เตาเผามูลฝอยติดเชื้อใหม่ ให้มีบทเฉพาะกาลเพื่อให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 1 ปี นับจากวันถัดจากวันที่ประกาศใช้มาตรฐานนี้ในราชกิจจานุเบกษา

2) เตาเผามูลฝอยติดเชื้อเก่า ให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 6 ปี นับจากวันถัดจากวันที่ประกาศใช้มาตรฐานนี้ในราชกิจจานุเบกษา

3. การบริหารจัดการ เห็นควรให้มีการกำหนดแนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแห่งชาติของกระทรวงสาธารณสุข โดยสนับสนุนให้มีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อแบบรวมศูนย์ที่มีประสิทธิภาพโดยมีราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบ และในระหว่างการพัฒนาและจัดทำระบบกำจัดแบบศูนย์กลางตามแผนงานฯ ให้พื้นที่ที่ยังไม่มีระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์กลางทำการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเฉพาะในโรงพยาบาลที่มีเตาเผา และให้มีการซ่อมบำรุงเตาเผาเดิมของโรงพยาบาลให้อยู่ในสภาพเหมาะสมใช้งานได้ดีจนกว่าการจัดทำระบบกำจัดแบบศูนย์กลางจะแล้วเสร็จ

4. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาดำเนินการจัดทำแผนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นระบบและมีศูนย์รวมในการกำจัดที่เป็นรูปธรรมต่อไป

ความเห็นของที่ประชุม

1. เห็นชอบกับการกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อตามความเห็นของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ

2. การกำหนดระยะเวลาบังคับใช้ สำหรับเตาเผามูลฝอยติดเชื้อเก่า ให้เร่งรัดให้มีผลบังคับใช้เร็วขึ้นกว่าที่กำหนดไว้ว่า เมื่อพ้นกำหนด 6 ปี นับจากวันถัดจากวันที่ประกาศใช้มาตรฐานนี้ในราชกิจจานุเบกษา

3. เห็นควรให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาดำเนินการจัดทำแผนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นระบบและมีศูนย์รวมในการกำจัดอย่างเป็นรูปธรรม

มติ

เห็นชอบกับการกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ ตามความเห็นของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ดังนี้

1. เห็นชอบกับการกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ และวิธีการตรวจวัด ตามมาตรา 55 แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และบังคับใช้กับเตาเผามูลฝอยติดเชื้อทุกขนาด

2. เห็นชอบกับการกำหนดให้เตาเผามูลฝอยติดเชื้อทุกขนาดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ตาม มาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และมีระยะเวลา บังคับใช้ ดังนี้

2.1 เตาเผามูลฝอยติดเชื้อใหม่ ให้มีบทเฉพาะกาลเพื่อให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 1 ปี นับจากวันถัดจากวันที่ประกาศใช้มาตรฐานนี้ในราชกิจจานุเบกษา

2.2 เตาเผามูลฝอยติดเชื้อเก่า ให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 6 ปี นับจากวันถัดจากวันที่ ประกาศใช้มาตรฐานนี้ในราชกิจจานุเบกษา

3. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาดำเนินการจัดทำแผนการจัดการ มูลฝอยติดเชื้อให้เป็นระบบและมีศูนย์รวมในการกำจัดที่เป็นรูปธรรมต่อไป

4.6 การกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานปูนซีเมนต์ทุกชนิด กรรมกรและเลขานุการฯ รายงานต่อที่ประชุมฯ ว่า กรมควบคุมมลพิษ ได้เสนอรายละเอียด การกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์และวิธีการตรวจวัด ต่อ คณะกรรมการควบคุมมลพิษในการประชุม ครั้งที่ 4/2544 เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2544 โดยคณะกรรมการฯ มีมติให้ กรมควบคุมมลพิษ พิจารณาปรับแก้ไขร่างมาตรฐานฯ ใน 2 ประเด็น คือ

- 1) การกำหนดค่านิยมของโรงงานปูนซีเมนต์เก่าและใหม่
- 2) การพิจารณาหาวิธีตรวจวัดค่าความทึบแสง

กรมควบคุมมลพิษ ได้มีการประชุมร่วมกับกลุ่มอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2545 เพื่อปรับแก้ไขร่างมาตรฐานฯ และได้เสนอผลการประชุมและร่างมาตรฐานฯ ต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ในการประชุม ครั้งที่ 2/2546 เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2546 และคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ได้เห็นชอบกับการกำหนดมาตรฐาน ควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานปูนซีเมนต์ทุกขนาด ดังนี้

1. การกำหนดค่านิยม ให้ โรงงานปูนซีเมนต์เก่า หมายถึง โรงงานปูนซีเมนต์ที่ได้รับหรือได้ ยื่นเรื่องขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือใบอนุญาตขยายโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานก่อน ประกาศฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และ โรงงานปูนซีเมนต์ใหม่ หมายถึง โรงงานปูนซีเมนต์ที่ได้ยื่น เรื่องขอและได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หรือใบอนุญาตขยายโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน หลังประกาศฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

2. การกำหนดค่ามาตรฐานฯ และวิธีการตรวจวัด โดยกำหนดพารามิเตอร์ คือ ฝุ่นละออง ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน และความทึบแสง โดยแบ่งประเภทเป็นโรงงานเก่าและ

โรงงานใหม่ สำหรับพารามิเตอร์ความทึบแสง คณะกรรมการควบคุมมลพิษ ได้เห็นชอบต่อการกำหนดค่ามาตรฐานและวิธีการตรวจวัดความทึบแสง แต่เนื่องจากขณะนี้ประเทศไทยยังไม่มีหน่วยงานที่ดำเนินการในส่วนนี้ จึงมีความเห็นให้ชะลอการบังคับใช้ค่ามาตรฐานความทึบแสงออกไปก่อน

3. การบังคับใช้ค่ามาตรฐานฯ จะมีผลทันทีที่ประกาศฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยกเว้น ค่ามาตรฐานความทึบแสง โดยให้กรมควบคุมมลพิษมีความพร้อมในการตรวจวัดแล้วจึงประกาศบังคับใช้ค่ามาตรฐานค่าความทึบแสงต่อไป

ความเห็นของที่ประชุม

1. เห็นชอบกับการกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานปูนซีเมนต์ทุกขนาดและวิธีการตรวจวัด ตามมาตรา 55 และการกำหนดให้โรงงานปูนซีเมนต์ทุกขนาดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามมาตรา 68 แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535

2. การบังคับใช้มาตรฐานให้มีผลบังคับใช้ทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยมาตรฐานและวิธีการตรวจวัดความทึบแสง ให้กรมควบคุมมลพิษเร่งรัดให้มีความพร้อมเรื่องวิธีการวัดและผู้ตรวจวัดค่าความทึบแสงตามแนวทางของ USEPA ก่อนที่ประกาศบังคับใช้

3. ให้กรมควบคุมมลพิษพิจารณากำหนดระยะเวลาการบังคับใช้มาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสีย เพื่อให้โรงงานแก่มีการปรับปรุงระบบกำจัดมลพิษทางอากาศให้ได้ตามมาตรฐานโรงงานใหม่ และปรับปรุงคำนิยาม "โรงงานใหม่" ให้ครอบคลุมกรณีการเพิ่มกำลังเครื่องจักรที่ไม่เกินจากที่ขออนุญาตไว้เดิม ด้วย

4.ให้นำเสนอมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียฯ ที่ปรับแก้ไขตามความเห็นของคณะกรรมการฯ เสนอคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งต่อไป

มติ

1. เห็นชอบกับการกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานปูนซีเมนต์ทุกขนาดและวิธีการตรวจวัด ตามมาตรา 55 และการกำหนดให้โรงงานปูนซีเมนต์ทุกขนาดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามมาตรา 68 แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535

2. การบังคับใช้มาตรฐานและวิธีการตรวจวัดค่าความทึบแสง ให้กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการให้เกิดความพร้อมในเรื่องของวิธีการและผู้ตรวจวัด โดยพิจารณาตามแนวทางของ USEPA แล้วจึงดำเนินการประกาศบังคับใช้ต่อไป

3. ให้กรมควบคุมมลพิษ พิจารณากำหนดระยะเวลาการบังคับใช้มาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสีย เพื่อให้โรงงานแก่มีการปรับปรุงระบบกำจัดมลพิษทางอากาศให้ได้ตามมาตรฐานโรงงานใหม่ และปรับปรุงคำนิยาม "โรงงานใหม่" ให้ครอบคลุมกรณีการเพิ่มกำลังเครื่องจักรที่ไม่เกินจากที่ขออนุญาตไว้เดิม ด้วย

4.ให้นำเสนอการกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานปูนซีเมนต์ที่ได้ปรับแก้ไขแล้วต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

4.8 การปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

กรรมการและเลขานุการฯ รายงานต่อที่ประชุมฯ ว่า คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการประชุม ครั้งที่ 3/2546 เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2546 มีมติให้ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ต่อมากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นสมควรปรับปรุงกรรมการในคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดังนี้ 1) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียม 2) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและโครงการร่วมกับเอกชนด้านคมนาคม 3) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ 4) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการโครงสร้างพื้นฐานและอื่นๆ

ความเห็นของที่ประชุม

เห็นชอบให้ปรับปรุงเพิ่มเติมองค์ประกอบในคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมคณะต่างๆ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอ

มติ

เห็นชอบให้ปรับปรุงเพิ่มเติมองค์ประกอบในคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอ ดังนี้

1. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการสำรวจและหรือผลิตปิโตรเลียม

ให้ปรับจาก นายสุรพล สุตารา เป็น นางโสภารัตน์ จารุสมบัติ

2. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและโครงการร่วมกับเอกชนด้านคมนาคม

ให้เพิ่มกรรมการ 1 ท่าน คือ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร หรือผู้แทน

3. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

ให้เพิ่มกรรมการ 1 ท่าน คือ อธิบดีกรมศิลปากร หรือผู้แทน

4. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการโครงสร้างพื้นฐานและอื่นๆ

ให้ปรับจาก นางณัฐารัตน์ ปภากสิทธิ์ เป็น นายเผด็จศักดิ์ จารยะพันธ์

อนึ่งเนื่องจากเวลาจำกัดจึงเลื่อนการพิจารณาวันที่ 4.7 และวันที่ 5 เรื่องเพื่อทราบ
ออกไปก่อน

วาระที่ 6 เรื่องอื่นๆ
ไม่มี

เลิกประชุมเวลา 17.55 น.

นายวรพล จันทรงาม
นางสาวปรารถนา ยุกศิริตัน
นางสาวกัญชลี เวชวิมล
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

นายเฉลิมศักดิ์ วานิชสมบัติ
นายมานิตย์ ศิริวรรณ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

รายงานการประชุม
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
ครั้งที่ 6/2546

วันพฤหัสบดีที่ 30 ตุลาคม 2546 เวลา 13.00 น.
ณ ห้องประชุม 301 ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล

กรรมการผู้มาประชุม

1. นายสุวิทย์ คุณกิตติ
รองนายกรัฐมนตรี
รองประธานกรรมการคนที่ 1
ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ
2. นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รองประธานกรรมการคนที่ 2
3. พลตรีวิสูตร ตุลยสุวรรณ
ผู้ทรงคุณวุฒิกองบัญชาการทหารสูงสุด
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
กรรมการ
4. นายวิชัย จึงรักเกียรติ
รองอธิบดีกรมสรรพากร
รักษาการตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
กรรมการ
5. นายสุพจน์ คำภีระ
ผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคม
สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
กรรมการ
6. นายธีระบุลย์ โปษุคดี
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
กรรมการ
7. พลเรือเอกสุชาติ กลศาสตร์เสนี
ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
กรรมการ
8. นายเชษฐพันธ์ กภาพแก้ว
ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
กรรมการ
9. นายรัชดา สิงคาลวณิช
ผู้ตรวจราชการกระทรวงอุตสาหกรรม
สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
กรรมการ

10. นายปณิธาน ยามวิณี
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน 10
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน
แทนเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรรมการ
11. นายสุชาติ พิเศษฐวานิช
ที่ปรึกษาด้านการลงทุน
แทนเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรรมการ
12. นางนิศกร ทัดเทียมมรณีย์
ผู้อำนวยการสำนักจัดทำงบประมาณด้านพัฒนาสังคม อาชีพ และสุขภาพ
แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ กรรมการ
13. นายวิเชียร กิรตินิจกาล
ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
14. นายปริญญา นุตาลัย
ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
15. นายเกษม สรศักดิ์เกษม
ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
16. นายประสงค์ เอี่ยมอนันต์
ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
17. นายประสิทธิ์ โขวิไลกุล
ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
18. นายปลอดประสพ สุรัสวดี
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ลาประชุมเนื่องจากติดภารกิจสำคัญ

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรรมการ
2. คุณหญิงมธุรส รุจิรวัดน์
ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
3. นายกำธร จันทรแสง
ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ
4. นายทวี บุตรสุนทร
ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายเฉลิมศักดิ์ วานิชสมบัติ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. นายศุภวิทย์ เปี่ยมพงศ์สานต์ หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. นางมณฑิพย์ ศรีรัตนา ทาบุญกานอน อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
4. นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

5. นายอดิศักดิ์ ทองไข่มุกด์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
6. นายไพบูรณ์ ไตรธรรม	รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล
7. นายพิภพ วสุวานิช	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
8. นายวิฑูรย์ ศิษย์โชคดี	รองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม
9. นายเกษมสันต์ จิณณวาโส	รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
10. นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ	รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
11. นางนิศากร โฆษิตรัตน์	รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
12. นางจารุณี วงศ์ข้าหลวง	ที่ปรึกษาด้านการต่างประเทศ แทนอธิบดีกรมป่าไม้
13. นายธเนศ ดาवासวรรณ	นายช่างใหญ่ แทนอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
14. นายธานี วิริยะรัตนพร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 แทนอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
15. เจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	จำนวน 1 คน
16. เจ้าหน้าที่สำนักโฆษกรัฐบาล	จำนวน 1 คน
17. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	จำนวน 1 คน
18. เจ้าหน้าที่สำนักงบประมาณ	จำนวน 1 คน
19. เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม	จำนวน 1 คน
20. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	จำนวน 3 คน
21. เจ้าหน้าที่กรมอนามัย	จำนวน 1 คน
22. เจ้าหน้าที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน 2 คน
23. เจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	จำนวน 1 คน
24. เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรธรณี	จำนวน 1 คน
25. เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ	จำนวน 12 คน
26. เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวน 20 คน

เริ่มประชุมเวลา 13.15 น.

วาระที่ 1 เรื่องที่ประธานฯ แจ้งต่อที่ประชุม

1. ตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลกระทบสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำยม และเพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างเหมาะสม จึงเห็นควรให้เพิ่มเติมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นรองประธานอนุกรรมการคนทีหนึ่ง

2. ให้เร่งรัดดำเนินการออกประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม จังหวัดพังงา ให้แล้วเสร็จ และพิจารณาเพิ่มเติมประกาศกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม จังหวัดกระบี่ ให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด แล้วเสนอความก้าวหน้าให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมทราบในการประชุมครั้งต่อไป

3. ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาจัดให้มีสาธารณูปโภคและสุขาภิบาลในอุทยานแห่งชาติทางทะเล และประสานกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดังกล่าว

วาระที่ 2 รายงานการประชุม ครั้งที่ 5/2546 เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2546

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้เสนอรายงานการประชุม ครั้งที่ 5/2546 เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2546 เวียนคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อพิจารณา รวมทั้งได้ปรับแก้ไขรายงานการประชุมตามความเห็นของคณะกรรมการฯ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ให้การรับรองรายงานการประชุมดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2546

มติ

รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 5/2546 เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2546

วาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

3.1 การกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานปูนซีเมนต์ทุกขนาด

กรมการและเลขานุการฯ มอบหมายให้ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ รายงานต่อที่ประชุมฯ ว่า สืบเนื่องจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ 4/2546 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2546 ได้มีมติเห็นชอบกับการกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานปูนซีเมนต์ทุกขนาดและวิธีการตรวจวัด ตามมาตรา 55 และการกำหนดให้โรงงานปูนซีเมนต์ทุกขนาดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามมาตรา 68 แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 โดยให้กรมควบคุมมลพิษ พิจารณากำหนดระยะเวลาการบังคับใช้มาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียเพื่อให้โรงงานเก่ามีการปรับปรุงระบบกำจัดมลพิษทางอากาศให้ได้มาตรฐานโรงงานใหม่ และปรับปรุงค่านิยาม "โรงงานปูนซีเมนต์ใหม่" ให้ครอบคลุมกรณีการเพิ่มกำลังเครื่องจักรที่ไม่เกินจากที่ขออนุญาตไว้เดิม และนำเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งต่อไป

กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกลุ่มอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2546 สรุปได้ดังนี้

1) การบังคับใช้มาตรฐานฯ สำหรับโรงงานปูนซีเมนต์เก่า เสนอให้กำหนดระยะเวลาการบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 2 ปี นับจากวันถัดจากวันที่ประกาศใช้มาตรฐานนี้ในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้โรงงานเก่ามีการปรับปรุงระบบการผลิตหรือเพิ่มเติมระบบบำบัดมลพิษในการควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานโรงงานใหม่

2) การปรับค่านิยาม "โรงงานปูนซีเมนต์ใหม่" เห็นควรให้คงค่านิยามตามเดิม เนื่องจากโรงงานปูนซีเมนต์เก่า จะถูกบังคับใช้มาตรฐานโรงงานใหม่ในที่สุดเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา 2 ปี ซึ่งหาก

กำหนดค่านิยาม "โรงงานปูนซีเมนต์ใหม่" ให้ครอบคลุมถึงกรณีโรงงานเก่ามีการเพิ่มกำลังเครื่องจักรที่ไม่เกินจากที่ขออนุญาตไว้เดิม อาจก่อให้เกิดความยุ่งยากในการพิจารณาบังคับใช้มาตรฐานในทางปฏิบัติ เนื่องจากโรงงานไม่จำเป็นต้องมีการขออนุญาตในการดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ค่านิยามเดิมได้ครอบคลุมถึงกรณีที่โรงงานมีการเพิ่มกำลังเครื่องจักรเกินกว่าที่กำหนดไว้แล้ว

ความเห็นของที่ประชุม

1. เห็นชอบกับกำหนดระยะเวลาการบังคับใช้มาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานปูนซีเมนต์ทุกขนาด เมื่อพ้นกำหนด 2 ปี นับจากวันถัดจากวันที่ประกาศใช้มาตรฐานนี้ในราชกิจจานุเบกษา
2. เห็นควรให้คงค่านิยามตามเดิม "โรงงานปูนซีเมนต์ใหม่" หมายถึง โรงงานปูนซีเมนต์ที่ได้ยื่นเรื่องขอและได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือใบอนุญาตขยายโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน หลังประกาศฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
3. ให้กรมควบคุมมลพิษติดตามตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานปูนซีเมนต์ทุกขนาด เพื่อให้ประกาศฯ มีผลในทางปฏิบัติจริง
4. คณะกรรมการฯ มีความห่วงใยเกี่ยวกับการปล่อยอากาศเสียจากโรงงานปูนซีเมนต์ที่นำขยะมาใช้เป็นเชื้อเพลิงว่ามาตรฐานนี้อาจไม่ครอบคลุมกรณีดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม กรมควบคุมมลพิษชี้แจงว่าอยู่ระหว่างดำเนินการยกเว้นค่ามาตรฐานการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากการนำของเสียมาใช้เป็นเชื้อเพลิง ซึ่งเมื่อแล้วเสร็จจะนำเสนอคณะกรรมการฯ ต่อไป

มติ

1. เห็นชอบกับการกำหนดระยะเวลาบังคับใช้มาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานปูนซีเมนต์ทุกขนาด และการกำหนดค่านิยามโรงงานปูนซีเมนต์ โรงงานปูนซีเมนต์เก่า และโรงงานปูนซีเมนต์ใหม่ ตามความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้
  - 1.1 การกำหนดระยะเวลาบังคับใช้มาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานปูนซีเมนต์ทุกขนาด ดังนี้
    - (1) โรงงานปูนซีเมนต์เก่า ให้มีผลบังคับใช้มาตรฐานโรงงานเก่าทันทีตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้มีผลบังคับใช้มาตรฐานโรงงานใหม่เมื่อพ้นกำหนด 2 ปี นับจากวันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
    - (2) โรงงานปูนซีเมนต์ใหม่ ให้มีผลบังคับใช้มาตรฐานโรงงานใหม่ทันทีตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
  - 1.2 การกำหนดค่านิยาม ดังนี้
    - ก. โรงงานปูนซีเมนต์ หมายถึง โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตปูนซีเมนต์ทุกขนาดตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
    - ข. โรงงานปูนซีเมนต์เก่า หมายถึง โรงงานปูนซีเมนต์ที่ได้รับหรือได้ยื่นเรื่องขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือใบอนุญาตขยายโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ก่อนวันถัดจากวันที่ประกาศฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ค. โรงงานปูนซีเมนต์ใหม่ หมายถึง โรงงานปูนซีเมนต์ที่ได้ยื่นเรื่องขอและได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือใบอนุญาตขยายโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน หลังจากวันที่ประกาศฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

2. ให้กรมควบคุมมลพิษติดตามตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานปูนซีเมนต์ทุกขนาด

3.2 แนวทางการสนับสนุนการเดินระบบและดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนภายหลังการฟื้นฟูระบบฯ ภายใต้แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ

กรรมการและเลขานุการฯ มอบหมายให้รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (นายอดิศักดิ์ ทองไข่มุกด์) รายงานต่อที่ประชุมฯ ว่า สืบเนื่องจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 4/2546 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2546 มีมติเห็นชอบในหลักการกับ (ร่าง) แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ โดยให้กรมควบคุมมลพิษทบทวนหลักเกณฑ์เงื่อนไขการสนับสนุนงบประมาณและวิธีการจัดเก็บค่าบริการที่ชัดเจน และให้นำเสนอคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งต่อไป

กรมควบคุมมลพิษได้ทบทวนแผนการสนับสนุนการเดินระบบและดูแลรักษา และแผนการดำเนินงานภายหลังการฟื้นฟูระบบฯ ภายใต้แผนฟื้นฟูฯ พร้อมทั้งกำหนดเงื่อนไขการสนับสนุนงบประมาณและการจัดเก็บค่าบริการ โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญดังนี้

1. แผนการเดินระบบและดูแลบำรุงรักษาระบบที่ก่อสร้างแล้วเสร็จจำนวน 46 แห่ง คาดว่าจะมีค่าใช้จ่ายในการเดินระบบฯ ในช่วงระหว่างปี 2547-2552 ทั้งสิ้นประมาณ 914.00 ล้านบาท แต่หากมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินระบบฯ แบบถดถอยให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเวลา 4 ปี (ลดลงร้อยละ 25 ต่อปี) จะเป็นงบประมาณที่ท้องถิ่นจะต้องจ่าย 342.60 ล้านบาท และเป็นงบประมาณสนับสนุน 571.40 ล้านบาท โดยในส่วนของการเดินระบบนี้ ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องจักรอุปกรณ์

2. แผนการดำเนินงานหลังฟื้นฟูปรับปรุงระบบฯ และสร้างความพร้อมให้ท้องถิ่นในการบริหารจัดการระบบ ทั้งที่ก่อสร้างแล้วเสร็จและกำลังดำเนินการก่อสร้าง 77 แห่ง ในปี 2547-2549 จะใช้งบประมาณรวม 39 ล้านบาท โดยมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการฟื้นฟู การสร้างความพร้อมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของชุมชน

3. กรมควบคุมมลพิษได้ประเมินค่าใช้จ่ายในการเดินระบบบำบัดน้ำเสีย และได้เสนอแนะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียโดยมีกรอบอัตราค่าบริการ ดังนี้

3.1 ระบบป่อฝั่ง	2-4	บาท/ลูกบาศก์เมตร
3.2 ระบบป่อเติมอากาศ	3-5	บาท/ลูกบาศก์เมตร
3.3 ระบบเอเอส	3-8	บาท/ลูกบาศก์เมตร

โดยวิธีการจัดเก็บค่าบริการที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ คือ การจัดเก็บรวมกับค่าน้ำประปา ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษเสนอเงื่อนไขการสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. การจัดระบบงบประมาณ

1) สนับสนุนงบประมาณสำหรับการเดินระบบ (Operation Cost) ไม่รวมค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาและค่าทดแทนเครื่องจักรอุปกรณ์ จะจัดสรรให้แก่พื้นที่ขาดความพร้อมด้านการเงิน (ไม่รวมพื้นที่ที่เก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียแล้ว พื้นที่ที่องค์กรจัดการน้ำเสียเข้าดำเนินการ หรือ พื้นที่ที่จ้างเอกชนดำเนินการแล้ว) ทั้งนี้ในการสนับสนุนงบประมาณค่าเดินระบบแบบถดถอย 4 ปี จะต้องดำเนินการจัดหาแหล่งงบประมาณเพื่อการดังกล่าวต่อไป

2) สนับสนุนงบประมาณสำหรับการสร้างความพร้อมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีกำหนดเวลา 3 ปี (2547-2549) โดยจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง และมีเป้าหมายว่าตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นไป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าของระบบฯ ทั้ง 77 แห่ง จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายและสามารถเดินระบบและดูแลบำรุงรักษาระบบทั้งหมดได้ด้วยตนเอง โดยใช้เงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังนี้

1) จัดเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณ โดยจัดสรรจากงบประมาณท้องถิ่น เงินอุดหนุนทั่วไปภายใต้แผนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ/หรือ เงินรายได้จากการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ในการสมทบเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินระบบตามแผนสนับสนุนงบประมาณเดินระบบแบบถดถอย 4 ปี และเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินระบบของตนเองภายหลังการสนับสนุนงบประมาณตามแผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบฯ

2) ดำเนินการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียภายใน 1 ปี ภายหลังจากฟื้นฟูสภาพระบบแล้วเสร็จหรือภายหลังจากได้รับการสนับสนุนงบประมาณการเดินระบบ 1 ปี โดยต้องจัดเก็บค่าใช้จ่ายให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง เมื่อรวมกับค่าใช้จ่ายที่ส่วนกลางสนับสนุนแบบถดถอยในแต่ละปี

3) จัดทำแผนการบริหารงานระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียที่ชัดเจน รวมทั้งแผนการเงินเสนอต่อกระทรวงทรัพยากรฯ ผ่านกรมควบคุมมลพิษ

4) รายงานผลการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียต่อกระทรวงทรัพยากรฯ ผ่านกรมควบคุมมลพิษ ทุก 4 เดือน

5) จัดเตรียมด้านองค์กร บุคลากร เพื่อดำเนินการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

3. กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการเดินระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพตามแผนการสนับสนุนงบประมาณเดินระบบแบบถดถอย 4 ปี จะต้องยินยอมให้องค์กรจัดการน้ำเสียเข้าดำเนินการ และส่งคืนงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากแผนฟื้นฟูฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายให้องค์กรจัดการน้ำเสียเข้าดำเนินการบริหารจัดการแทน

4. กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการเดินระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพภายหลังจากสิ้นสุดเวลาตามแผนการสนับสนุนงบประมาณเดินระบบแบบถดถอย 4 ปี จะต้องยินยอมให้กระทรวงทรัพยากรฯ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรจัดการน้ำเสีย บริษัทเอกชนที่ได้รับมอบหมาย เข้าดำเนินการบริหารจัดการแทน โดยเรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเดินระบบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณตามแผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบ หากไม่สามารถเดินระบบได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพตลอดอายุของระบบ จะไม่สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณก่อสร้างระบบเพื่อขยายขีดความสามารถของระบบในระยะต่อไปได้

และกรมควบคุมมลพิษ เสนอให้นำแนวทางการใช้หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (polluter pays principle) ที่คณะกรรมการพิจารณากรอบแนวทางการใช้หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย กำลังดำเนินการมาใช้

กำหนดอัตราค่าบริการและวิธีการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียอย่างเป็นรูปธรรมทั่วประเทศให้แล้วเสร็จ สมบูรณ์ก่อนสิ้นสุดการสนับสนุนงบประมาณเดิกระบบแบบถดถอย 4 ปี โดยกระทรวงทรัพยากรฯ เป็นหน่วยงานหลักในการพิจารณาแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับแนวคิด ดังกล่าว และให้หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานภาคเอกชนที่ได้รับมอบหมาย สามารถดำเนินการแก้ไขปัญห การนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถหรือไม่รับผิดชอบเดิกระบบให้มีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้องเช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การบริหารน้ำเสีย พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เป็นต้น ทั้งนี้รวมถึงกฎหมายในการให้อำนาจหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน เช่น การประปา การไฟฟ้า หรืออื่นๆ

ความเห็นของที่ประชุม

1. เห็นชอบต่อแผนการสนับสนุนการเดินระบบและดูแลรักษาระบบฯ แผนการดำเนินงาน ภายหลังจากฟื้นฟูระบบฯ เงื่อนไขที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติ และแนวทางการ กำหนดอัตราค่าบริการสำหรับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแผนฟื้นฟูฯ ตามข้อเสนอของ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับเป็นหน่วยงานหลักในการ พิจารณาดำเนินการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับหลักการผู้ก่อมลพิษ เป็นผู้จ่าย
3. ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถออก เทศบัญญัติและบริหารจัดการระบบได้ พร้อมมีข้อสังเกตว่า ควรให้ความสำคัญกับการสร้างความพร้อมให้กับ ท้องถิ่น โดยเฉพาะเรื่องจิตสำนึก ความตระหนัก และความเต็มใจที่จะจ่ายบริการด้วย

มติ

1. เห็นชอบต่อแผนการสนับสนุนการเดินระบบและดูแลรักษาระบบฯ แผนการดำเนินงาน ภายหลังจากฟื้นฟูระบบฯ เงื่อนไขที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติ และแนวทางการ กำหนดอัตราค่าบริการสำหรับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแผนฟื้นฟูฯ ตามข้อเสนอของ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมควบคุมมลพิษ รับเป็น หน่วยงานหลักในการพิจารณาดำเนินการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับ หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย

วาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 การปรับปรุงมาตรฐานมลพิษจากยานพาหนะใหม่สำหรับรถยนต์ดีเซลขนาดเล็ก ระดับที่ 6 และรถยนต์เบนซินระดับที่ 7

กรมการและเลขานุการฯ มอบหมายให้รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (นายสุพัฒน์ หวังวงศ์-วัฒนา) รายงานต่อที่ประชุมฯ ว่า คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2541 มอบหมายให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม (เดิม) ประสาน

กับสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) และสมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย เพื่อพิจารณา
ร่นระยะเวลาบังคับใช้มาตรฐานไอเสียจากยานพาหนะใหม่ให้น้อยกว่า 2 ปี โดยให้ตามหลังกำหนดบังคับใช้
ของกลุ่มสหภาพยุโรป (European Union : EU) หรือบังคับใช้มาตรฐานในเวลาเดียวกับกำหนดบังคับใช้ของ
กลุ่มสหภาพยุโรป

ปัจจุบันประเทศไทยกำหนดมาตรฐานมลพิษจากยานพาหนะใหม่สำหรับรถยนต์ดีเซล
ขนาดเล็กระดับที่ 5 และ รถยนต์เบนซินระดับที่ 6

กรมควบคุมมลพิษ ได้ติดตามความคืบหน้าในการกำหนดมาตรฐานมลพิษจากยานพาหนะใหม่
สำหรับรถยนต์ดีเซลขนาดเล็กและรถยนต์เบนซินของกลุ่มสหภาพยุโรป (EU) และได้ประชุมหารือกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมธุรกิจพลังงาน สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน สถาบันปิโตรเลียม และกลุ่ม
อุตสาหกรรมโรงกลั่นปิโตรเลียม เพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง ให้สอดคล้องกับระยะเวลาบังคับใช้
มาตรฐานมลพิษจากยานพาหนะใหม่ รวม 7 ครั้ง ซึ่งผลการประชุมสรุปได้ดังนี้

1) เห็นชอบให้มีการปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเบนซิน โดยการปรับลดปริมาณ
กำมะถันจากเดิมไม่เกิน 1000 ส่วนในล้านส่วน ให้เหลือไม่เกิน 500 ส่วนในล้านส่วน

2) ให้กรมธุรกิจพลังงาน พิจารณาปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว โดยการ
ปรับลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันให้เหลือไม่เกิน 350 ส่วนในล้านส่วน ระยะเวลาบังคับใช้ภายในวันที่ 1
มกราคม 2547

3) ให้กลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม พิจารณาศึกษาความเหมาะสมในการ
ปรับลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันเบนซินให้เหลือไม่เกิน 150 ส่วนในล้านส่วน และ 50 ส่วนในล้านส่วน ตลอดจน
พิจารณาระยะเวลาที่เหมาะสมในการบังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันเบนซินโดยการปรับลดปริมาณกำมะถัน
ดังกล่าวต่อไป

กรมธุรกิจพลังงาน ได้ออกประกาศกำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเชื้อเพลิงโดยการ
ปรับลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนี้

1) ลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันเบนซินจากเดิมไม่เกิน 1000 ส่วนในล้านส่วน ให้
เหลือไม่เกิน 500 ส่วนในล้านส่วน ระยะเวลาบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 21 ตุลาคม 2545

2) ลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันดีเซลหมุนเร็วจากเดิมไม่เกิน 500 ส่วนในล้านส่วน ให้
เหลือไม่เกิน 350 ส่วนในล้านส่วน ระยะเวลาบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547

กรมควบคุมมลพิษ ได้ประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สมาคมอุตสาหกรรม
ยานยนต์ไทย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงาน
เศรษฐกิจการคลัง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรมการขนส่งทางบก กรมธุรกิจพลังงาน
และสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน เพื่อประสานการดำเนินงานให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการ
ประสานการจัดการสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม 4 ครั้ง ซึ่งผลการประชุมสรุปได้ ดังนี้

1) เห็นควรให้ปรับแก้กำหนดระยะเวลาบังคับใช้มาตรฐานมลพิษจากยานพาหนะใหม่
สำหรับรถยนต์ดีเซลขนาดเล็กระดับที่ 6 และ รถยนต์เบนซินระดับที่ 7 อ้างอิงตามมาตรฐาน EURO 3 ดังนี้

(1) รถรุ่นใหม่ กำหนดระยะเวลาบังคับใช้ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2547

(2) รถทุกรุ่น กำหนดระยะเวลาบังคับใช้ 1 ปี นับถัดจากวันที่ประกาศบังคับใช้รถรุ่นใหม่

2) ชะลอการบังคับใช้การติดตั้งระบบวินิจฉัยอุปกรณ์ควบคุมมลพิษ (On-Board Diagnostic System, OBD) สำหรับรถยนต์เบนซินระดับที่ 7 ไปจนกว่าจะปรับปรุงคุณภาพน้ำมัน โดยการปรับลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันเบนซินให้เหลือไม่เกิน 150 ส่วนในล้านส่วน ทั้งนี้มอบหมายให้สมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย พิจารณาระยะเวลาที่เร็วที่สุดในการบังคับใช้การติดตั้งระบบวินิจฉัยอุปกรณ์ควบคุมมลพิษ (OBD) สำหรับรถยนต์ดีเซลขนาดเล็กระดับที่ 6 และแจ้งให้กรมควบคุมมลพิษทราบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

3) ให้กรมควบคุมมลพิษนำมาตรฐานมลพิษจากยานพาหนะใหม่สำหรับรถยนต์ดีเซลขนาดเล็กระดับที่ 6 และรถยนต์เบนซินระดับที่ 7 ต่อมา คณะอนุกรรมการประสานฯ ได้เห็นชอบกับการปรับปรุงมาตรฐานตามที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ ซึ่งได้ปรับปรุงตามความเห็นของที่ประชุมเสนอคณะอนุกรรมการประสานฯ เพื่อพิจารณาต่อไป

ความเห็นของที่ประชุม

เห็นชอบกับการปรับปรุงมาตรฐานมลพิษจากยานพาหนะใหม่ สำหรับรถยนต์ดีเซลขนาดเล็ก ระดับที่ 6 และรถยนต์เบนซินระดับที่ 7 ตามที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ

มติ

เห็นชอบให้ปรับปรุงมาตรฐานมลพิษจากยานพาหนะใหม่ สำหรับรถยนต์ดีเซลขนาดเล็กระดับที่ 6 และรถยนต์เบนซินระดับที่ 7 ตามที่คณะอนุกรรมการประสานการจัดการสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมเสนอ ดังนี้

1. มอบหมายให้สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ปรับปรุงมาตรฐานมลพิษจากยานพาหนะใหม่ สำหรับรถยนต์ดีเซลขนาดเล็กระดับที่ 6 และ รถยนต์เบนซินระดับที่ 7 อ้างอิงตามมาตรฐาน EURO 3 โดย
  - 1) รถรุ่นใหม่ กำหนดระยะเวลาบังคับใช้ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2547 และรถทุกรุ่น กำหนดระยะเวลาบังคับใช้ 1 ปี นับถัดจากวันที่ประกาศบังคับใช้รถรุ่นใหม่
  - 2) ดัดการทดสอบปริมาณสารมลพิษที่อุณหภูมิโดยรอบต่ำภายหลังติดเครื่องขณะเย็น (Low Ambient Temperature) ที่กำหนดให้ทดสอบที่อุณหภูมิต่ำกว่า - 7 องศาเซลเซียส
  - 3) ผ่อนผันการบังคับใช้มาตรฐานการทดสอบรับรองการให้บริการ (In-service Conformity Check) ออกไปก่อน โดยมอบหมายให้ สมอ. พิจารณาแนวทางในการผ่อนผันการบังคับใช้มาตรฐานการทดสอบรับรองการให้บริการ เพื่อให้มีผลในทางปฏิบัติต่อไป
  - 4) กำหนดให้มีมาตรฐานการทดสอบปริมาณสารมลพิษไอระเหยแบบแปรผัน (Variable Temperature - Shield House Evaporative Determination; VT-SHED) โดยในขณะที่ประเทศไทยยังไม่มีความพร้อมในเรื่องห้องทดสอบ ให้ยอมรับผลการทดสอบปริมาณสารมลพิษไอระเหยจากต่างประเทศไปก่อนจนกว่าจะมีความพร้อมในการทดสอบ โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การยอมรับผลการทดสอบจากต่างประเทศของ สมอ. และให้ สมอ. พิจารณาความเป็นไปได้ในการยอมรับ ผลการทดสอบจากบริษัทแม่ในต่างประเทศ ที่มีผลการทดสอบรถยนต์รุ่นแบบเดียวกัน
  - 5) ชะลอการบังคับใช้การติดตั้งระบบวินิจฉัยอุปกรณ์ควบคุมมลพิษ (On-Board Diagnostic System ; OBD) สำหรับรถยนต์เบนซินระดับที่ 7 ไปจนกว่าจะปรับปรุงคุณภาพน้ำมันโดยการปรับลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันเบนซินให้เหลือไม่เกิน 150 ส่วนในล้านส่วน
2. มอบหมายให้ กรมธุรกิจพลังงาน พิจารณาปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพน้ำมันดีเซลหมุนเร็วโดยการปรับลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันดีเซลหมุนเร็วให้เหลือไม่เกิน 350 ส่วนในล้านส่วน ระยะเวลาบังคับใช้ภายในวันที่ 1 มกราคม 2547 ตลอดจนพิจารณาปรับลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซลหมุนเร็วให้เข้มงวดมากขึ้น และให้สอดคล้องกับมาตรฐานมลพิษจากยานพาหนะใหม่ในระดับถัดไป
3. เห็นควรให้รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างห้องปฏิบัติการทดสอบปริมาณสารมลพิษไอระเหยแบบแปรผัน (VT-SHED) ให้กับกระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีหน้าที่ในการทดสอบปริมาณมลพิษจากยานพาหนะ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและพัฒนาห้องปฏิบัติการตรวจวัดมลพิษจากยานพาหนะให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล และส่งเสริมให้ตลาดอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยมีความเข้มแข็งในตลาดภูมิภาคอาเซียน

4.2 (ร่าง) แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน

คณะกรรมการฯ ได้ร่วมกันพิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

ความเห็นของที่ประชุม

1. เห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน
2. เห็นชอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ พร้อมทั้ง รายงานผลการดำเนินงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุก 6 เดือน

มติ

1. เห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน ตามข้อเสนอของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป
2. มอบหมายให้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้
  - 2.1 เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนการจัดการน้ำเสียชุมชน ในข้อ 1. และให้นำเสนอแผนปฏิบัติการดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป โดยทั้งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติก่อน
  - 2.2 ให้ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบทุก 6 เดือน

4.3 (ร่าง) แผนการจัดการขยะมูลฝอยแห่งชาติ

คณะกรรมการฯ ได้ร่วมกันพิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

ความเห็นของที่ประชุม

1. เห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนการจัดการขยะมูลฝอยแห่งชาติ
2. เห็นชอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ พร้อมทั้ง รายงานผลการดำเนินงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุก 6 เดือน

มติ

1. เห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนการจัดการขยะมูลฝอยแห่งชาติ ตามข้อเสนอของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป
2. มอบหมายให้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้
  - 2.1 เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนการจัดการขยะมูลฝอยแห่งชาติ ในข้อ 1. และให้นำเสนอแผนปฏิบัติการดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป โดยทั้งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติก่อน
  - 2.2 ให้ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบทุก 6 เดือน

4.4 รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการระบบการขนส่งทางรถไฟ ยกระดับในกรุงเทพมหานคร ของการรถไฟแห่งประเทศไทย

กรรมการและเลขานุการฯ มอบหมายให้รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิต) รายงานต่อที่ประชุมว่า การเสนอวาระนี้ก็เพื่อให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชนด้านคมนาคม ที่ยังไม่เห็นชอบกับรายงานและนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ร่วมกันพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่ารายงานสำหรับโครงการนี้ยังไม่มีข้อมูลของการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จึงขอให้ถอนวาระนี้ออกไปก่อน และมอบหมายให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ รับผิดชอบพิจารณาต่อไป

ความเห็นของที่ประชุม

คณะกรรมการฯ ให้ถอนวาระนี้จากการพิจารณา และมอบหมายให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชนด้านคมนาคมรับไปดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ให้ถือเป็นข้อปฏิบัติว่า การเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาตินั้น คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จะต้องพิจารณาให้ได้ข้อมูลเสียก่อน

มติ

คณะกรรมการฯ ให้ถอนวาระนี้จากการพิจารณา และมอบหมายให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชนด้านคมนาคมรับไปดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ให้ถือเป็นข้อปฏิบัติว่า การเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาตินั้น คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จะต้องพิจารณาให้ได้ข้อมูลเสียก่อน

4.5 รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการติดตั้งเครื่องเพิ่มความดัน ณ สถานีควบคุมก๊าซ (BWV7) อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

กรรมการและเลขานุการฯ มอบหมายให้รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิต) รายงานต่อที่ประชุมฯ ว่า สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติแผนแม่บทระบบท่อก๊าซฯ ฉบับที่ 3 (2545-2553) ซึ่งในแผนดังกล่าวมีแผนในการเพิ่มกำลังรับส่งก๊าซฯ ของระบบท่อฝั่งตะวันตก (ท่อส่งก๊าซฯ ยาดานา และท่อส่งก๊าซฯ ราชบุรี-วังน้อย) จากเดิมในปี พ.ศ. 2542 เท่ากับ 770 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพิ่มเป็น 1,200 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพื่อรองรับการขยายตัวของความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติในระยะยาว และเพื่อให้เกิดความมั่นคง เสถียรภาพ และความยืดหยุ่น ในการจัดหาก๊าซธรรมชาติเพื่อรองรับโครงการต่างๆ ที่จะมีขึ้นในอนาคต รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจต่อความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติที่เพิ่มสูงขึ้นในอนาคต บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงมีแผนที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการขนส่งก๊าซธรรมชาติจากแหล่งยาดานา เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงให้กับโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมราชบุรี จังหวัดราชบุรี และโรงไฟฟ้าวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจะติดตั้งเครื่องเพิ่มความดันและ

อุปกรณ์จำนวน 6 ชุด ในสถานีควบคุมก๊าซที่ EVW 7 อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติจากแหล่งยาดานา (สหภาพพม่า) เพื่อให้ระบบขนส่งก๊าซธรรมชาติของโครงการดำเนินการได้เต็มประสิทธิภาพ

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 3/2540 เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2540 ได้มีมติเห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติจากแหล่งยาดานา (สหภาพพม่า)

รายงานฯ ของโครงการที่นำเสนอในครั้งนี้ เป็นการขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติจากแหล่งยาดานา (สหภาพพม่า) ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้เคยให้ความเห็นชอบซึ่งสามารถสรุปผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ได้ดังนี้

มลพิษทางอากาศ มลสารหลักที่อาจเกิดขึ้นในช่วงการก่อสร้าง ได้แก่ฝุ่นละออง จากกิจกรรมการปรับสภาพพื้นที่และการขนส่งวัสดุอุปกรณ์เข้าสู่พื้นที่โครงการ ในช่วงดำเนินการ มลสารมาจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงของ Gas Turbine จะระบายออกทางปล่องขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3.5 เมตร สูง 20 เมตร ซึ่งมลสารหลักที่ระบาย ได้แก่ ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) และก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) เมื่อประเมินผลกระทบโดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ พบว่าค่าความเข้มข้นของมลสารในบรรยากาศมีค่าในระดับต่ำ และไม่เกินค่ามาตรฐาน

เสียง ในช่วงการก่อสร้าง จะเกิดผลกระทบจากเครื่องจักรที่เกี่ยวข้องกับกิจการการก่อสร้าง ดังนั้นระดับของผลกระทบขึ้นอยู่กับเครื่องจักรที่มีระดับเสียงสูง เช่น Bulldozer และ Mobile Crane ส่วนในช่วงดำเนินโครงการ การเกิดผลกระทบจะเกิดจากการดูดอากาศเข้าสู่ Gas Turbine และเสียงที่เกิดจากระบบ Compressor อาจก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง โดยเฉพาะในเวลากลางคืนที่ต้องการความเงียบสงบ

ทรัพยากรชีวภาพ โครงการอยู่ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติวังใหญ่-แม่น้ำน้อย จากข้อมูลการสำรวจลักษณะภูมิประเทศและสภาพป่าไม้โดยทั่วไป ในบริเวณพื้นที่การขออนุญาต ขนาด 26 ไร่ 1 งาน 26 ตารางวา โดยการสำรวจของสำนักงานป่าไม้อำเภอไทรโยค แสดงให้เห็นว่าโครงการมีความเหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ เพื่อจัดทำโครงการ เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นป่าเสื่อมโทรมยากที่จะกลับฟื้นได้ตามธรรมชาติ ไม่มีแหล่งต้นน้ำและลำห้วยไหลผ่าน ชนิดดินเป็นดินร่วนปนทรายและดินลูกรังจึงไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชพรรณธรรมชาติ อิทธิพลด้านทรัพยากรป่าไม้และความอุดมสมบูรณ์ทางด้านแหล่งอาหารเป็นปัจจัยต่อชนิดพันธุ์และจำนวนสัตว์ป่า บริเวณพื้นที่ตั้งโครงการและพื้นที่โดยรอบมีสภาพป่าไม้และพืชพรรณธรรมชาติไม่เหมาะสมเป็นแหล่งอาหารของสัตว์ป่า จึงทำให้ความหลากหลายของชนิดสัตว์ป่ามีไม่มากนัก

คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชน ในการประชุมครั้งที่ 4/2546 เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2546 มีมติเห็นชอบกับรายงานฯ และให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ปฏิบัติการเงื่อนไขที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ กำหนด

ความเห็นของที่ประชุม

เห็นชอบกับรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการติดตั้งเครื่องเพิ่มความดัน ณ สถานีควบคุมก๊าซ (BVW7) อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการ

พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชน

มติ

เห็นชอบกับรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการติดตั้งเครื่องเพิ่มความดัน ณ สถานีควบคุมก๊าซ (BVW7) อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชน โดยกำหนดให้ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ดำเนินการ ดังนี้

1. ให้พิจารณาปลูกไม้ท้องถิ่นเพิ่มเติม ในบริเวณพื้นที่ตั้งของโครงการให้มากขึ้น
2. ให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่จะต้องดำเนินการสำหรับโครงการติดตั้งเครื่องเพิ่มความดัน ณ สถานีควบคุมก๊าซ (BVW7) อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี อย่างเคร่งครัด
3. ให้นำรายละเอียดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในสัญญาการก่อสร้าง และการดำเนินการให้ผู้รับเหมานำไปดำเนินการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทางปฏิบัติ
4. การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและวิธีการวิเคราะห์ผล ให้ใช้วิธีการมาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานสากลที่เกี่ยวข้อง
5. หากผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มปัญหาสิ่งแวดล้อม บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาเหล่านั้นโดยเร็ว และหากเกิดเหตุการณ์ใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม บริษัทฯ ต้องแจ้งให้จังหวัดกาญจนบุรี และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทราบโดยเร็ว เพื่อสำนักงานฯ จะได้ประสานให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
6. ให้จัดทำและเสนอรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางการนำเสนอผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอให้จังหวัดกาญจนบุรี และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทราบ ทุก 6 เดือน
7. หากมีความประสงค์จะขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ และ/หรือมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งแตกต่างจากที่เสนอไว้ในรายงานบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะต้องเสนอรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนก่อนดำเนินการเปลี่ยนแปลง

4.6 การแต่งตั้งคณะกรรมการการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์

กรรมการและเลขานุการฯ มอบหมายให้รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายเกษมสันต์ จิณณวาโส) รายงานต่อที่ประชุมฯ ว่า สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2546 ให้ปี พ.ศ. 2546 เป็นปีเริ่มต้นของทศวรรษแห่งการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเห็นชอบต่อแนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามที่

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เสนอ ซึ่งครอบคลุมแนวทางการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟู 5 ด้านหลัก คือ การบริหารจัดการ วิจัยและพัฒนา สงวนและอนุรักษ์ กำกับดูแลและฟื้นฟู โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสาน ผลักดันและแปลงแนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้พิจารณาถึงภาพรวมของสถานการณ์ปัญหาและนโยบายการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องเร่งรัดให้มีการดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และลุ่มน้ำปิง โดยในส่วนของลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลานั้น ได้พิจารณาโครงการระยะเร่งด่วนของจังหวัดสงขลา พัทลุง และนครศรีธรรมราช และได้จัดทำโครงการย่อยภายใต้โครงการเร่งรัดพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ซึ่งมีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ปี พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย โครงการฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำบริเวณลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ปลูกป่าชายเลนและป่าพรุเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศทะเลสาบสงขลา โครงการจัดระเบียบเครื่องมือประมงในทะเลสาบสงขลา โครงการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดโดยใช้มาตรการทางกฎหมาย และโครงการวางและจัดทำแผนผังนโยบายการจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งได้จัดทำแผนบูรณาการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นไป ในส่วนของลุ่มน้ำปิงได้มีการจัดทำแนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำปิง ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2546

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีความเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการตามแนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีกรอบในการดำเนินงานระยะต่าง ๆ ที่ชัดเจนและมีการประสานความร่วมมือในการจัดทำแผนงานโครงการอย่างบูรณาการ จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะอนุกรรมการการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ขึ้น เพื่อกำกับดูแลการดำเนินการด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจัดทำแผนแม่บทการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานอนุกรรมการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานอนุกรรมการ และรองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ความเห็นของที่ประชุม

1. ให้ปรับชื่อเป็น "คณะอนุกรรมการการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม"
2. ให้เพิ่มผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม และผู้แทนกระทรวงคมนาคม ในองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการฯ

มติ

เห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ โดยให้ปรับชื่อเป็นคณะอนุกรรมการการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้เพิ่มเติมองค์ประกอบคณะอนุกรรมการ 2 ท่าน คือ ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม และผู้แทนกระทรวงคมนาคม

วาระที่ 5 เรื่องเพื่อทราบ

5.1 ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในรอบ 6 เดือน (เดือนธันวาคม 2545 - เดือนพฤษภาคม 2546)

มติ

รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในรอบ 6 เดือน (เดือนธันวาคม 2545 - เดือนพฤษภาคม 2546)

5.2 รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม

มติ

รับทราบรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม

5.3 การรายงานความก้าวหน้าตามมาตรการคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

มติ

รับทราบการรายงานความก้าวหน้าตามมาตรการคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

5.4 แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 (เพิ่มเติม)

มติ

รับทราบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 (เพิ่มเติม)

วาระที่ 6 เรื่องอื่น ๆ

ไม่มี

เลิกประชุมเวลา 14.30 น.

นายวรพล จันทรงาม
นางสาวปรารถนา ยุกศิริตัน
นางสาวกัญชวลี เวชวิมล
ผู้บันทึกรายงานการประชุม
นายปลอดประสพ สุรัสวดี
นายเกษมสันต์ จิณณวาโส
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

แผนฟื้นฟูและปรับปรุงระบบรวบรวม และบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ทั่วประเทศ

โดย

กรมควบคุมมลพิษ และ

หน่วยตรวจสอบและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการพัฒนาระบบการจัดการฟาร์มสุกรที่เหมาะสม
ในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน